LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 241 **** Richmond Hill 19, N. Y., šeštadienis, Gruodžio (Dec.) 11, 1954 **** Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Arturas Regratis.
Norėjo matyti Ameriką.
Talentai, mirę jauni.
Kodėl?
Vakar ir šiandien.
Rašo R. Mizara

Šios dienos Laisvėje telpa straipsnis apie **Arturą Regratį-Šlaitą.**

Šis didžiulių gabumų žmogus mirė prieš 30 metų, mirė labai jaunas.

Arturas Regratis kadaise dažnai bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje. Su juo man teko susirašinėti, tik gaila, kad šiandien neturiu jo įdomių laiškų,—jie kažin kur dingo.

Amerikos lietuviai jam siuntė ir pagalbos, kai jis sunkiai sirgo.

A. Regratis buvo talentingas literatas, gabus poetas, tęsėjas Juliaus Janonio literatūrinių tradicijų.

—:—

Kai lankiausi Maskvoje, buvau tame kambaryje, kuriame A. Regratis gyveno ir mirė. Ten tuomet gyveno kitas lietuvių rašytojas.

Jis, gerai A. Regratį pažinęs, sakė:

—Arturas labai norėjo pamatyti Ameriką, ypatingai Chicagą. Jis, mat, atidžiai skaitė U. Sinclairio "Raistą," tad norėjo savo akimis matyti Stokjardus, kuriuos amerikinis rašytojas smulkiai aprašė.

Ameriką A. Regratis vaizdavosi sulyg Jack Londono, Upton Sinclairio ir kitų rašytojų veikalais, kuriuos jis mėgo skaityti.

—:—

Mūsų tauta davė daug gabių rašytojų, kuriuos labai anksti pakirto mirtis.

Edmundas Steponaitis, Jonas Biliūnas, Julius Janonis, Arturas Regratis, Salomėja Nėris, Petras Cvirka, Br. Vargšas-Laucevičius — tai tik keletas iš daugelio pakirstų gabių talentingų rašytojų-poetų, ankstyvosios mirties aukų.

Labai gabų talentingą jaunų poetą Vytautą Montvilą, gimusį Chicagoje, nužudė naciai Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu.

Vienas žymiausių Lietuvos dailininkų - piešėjų Konstantinas Čiurlionis taipgi mirė jauname amžiuje.

Visa tai, be abejojimo, pareina iš to, kad dauguma tų jaunų talentų augo, mokėsi, dirbo didžiuose trūkumuose, skurde.

O tai rodo, kad didžiai vargo ir mūsų tauta, mūsų tėvų šalies liaudis, darbo žmonės.

—:—

Kas kita yra Lietuvoje šiandien.

Šiandien jauniems žmonėms ten sudarytos visos sąlygos siektis mokslo, vystyti savo talentą, savo gabumus.

Tik pagalvokime: jeigu mes būtume augę, gyvenę tokiose sąlygose, kokiose auga, gyvena, mokosi šių dienų Lietuvos jaunimas, kuriam atidarytos mokyklos, kuris aprūpintas būtiniausiais pareikalavimais, kuris gali laisvai vystyti savo gabumus literatūroje, mene, moksle!..

—:—

Paimkime tokį nepaprastų gabumų rašytoją kaip Petras Cvirka.

Kai jis, buržuazijos valdymo laikais, buvo Kaune, Petras Cvirka gyveno ir kūrė nykiame sklepe, o viršuje gyveno ponai, kurie juokus iš rašytojo krėtė.

Ar gi tai neatsiliepė į jauno kūrėjo sveikatą? Argi tai neartino jam ankstyvos mirties?!

Hatoyama išrinktas Japonijos premjeru

Tokyo. — Ichiro Hatoyama tapo išrinktas nauju Japonijos premjeru. Jis tuojau pradėjo formuoti savo kabinetą. Parlamento atstovų bute už Hatoyamą balsavo 257 deputatai. 191 deputatas balsavo už Taketorą Ogatą. Už Hatayamą balsavo dešinieji ir kairieji socialistai bei jo naujai sudaryta partija, — demokratai. Už Ogatą balsavo buvusio premjero Yoshidos sekėjai.

Hatoyama pažadėjo socialistams, kad jis paleis parlamentą ateinančių metų pradžioje, kad nauji rinkimai galėtų įvykti apie kovo mėnesį. Tai buvo vienintelė sąlyga, po kuria socialistai sutiko remti Hatoyamą.

Hatoyama skaitomas konservatoriumi vidujinėje politikoje, bet jis laikosi nuomonės, kad Japonija turi plėsti savo prekybą su Kinija ir Tarybų Sąjunga.

Hatoyamos pažadas socialistams reiškia, kad ji sturės visai mažai laiko vykdyti ką nors gyvenime. Tik ateinantieji rinkimai parodys, ar jis galės likti premjeru.

Socialistai yra įsitikinę, kad jie atsieks didelius laimėjimus rinkimuose.

Potašas paleistas, bet tuojau vėl buvo suimtas

New Yorkas. — Ketvirtadienį iš Leavensworth kalėjimo buvo paleistas vienas komunistų vadų, Irvingas Potašas, kuris kartu su kitais teisėjo Medinos buvo nuteistas penkiems metams kalėjimo. Potašas buvo paleistas devintą valandą ryto, bet kelios minutės po to jis vėl buvo suimtas: jo laukė justicijos pareigūnai, kurie jį areštavo.

Potašas atvežamas čia, į New Yorką, kur dar 1948-tais metais prisaikdintų teisėjų taryba išnešė kitą kaltinimą prieš jį. Jis į tą kaltinimą dabar turės atsakyti.

Potašas buvo kailiasiuvių unijos vadas ir svarbus veikėjas. Manoma, kad jis turės būti išleistas po užstatu. Kailiasiuvių unijos veikėjai rengia jam draugišką sutikimą.

Lakūnai patys nešnipinėję, --bet nuparašutavo šnipus

Jungtinės Tautos.—TSRS atstovas Malikas sakė, kad amerikiečiai lakūnai, kuriuos kinai suėmė ir nuteisė, gal patys nešnipinėjo, bet jų misija visvien buvo šnipinėjimo, nes jie parašutais nuleidinėjo šnipus.

Trys Bavarijos partijos stojo prieš kanclerį

Miunchenas. — Trys Bavarijos partijos, kurios iki šiol ėjo su Adenauerio vadovaujamais krikščionimis demokratais, atsimetė nuo tos koalicijos. Jos paskelbė, kad verčiau sudarys koaliciją su socialdemokratais. Tos trys partijos yra Bavarijos separatistai, laisvieji demokratai ir visavokiškas blokas.

Minimos trys partijos nesutinka su krikščionimis demokratais ginklavimo klausimu, taipgi nesutinka su Saaro susitarimu. Jos skelbia, kad verčiau eitų į socialdemokratų vadovaujamą koaliciją, negu toliau remti Adenauerį.

Kitas punktas, dėl kurio šios trys partijos nesutinka su krikdemais, yra mokyklos. Krikščionys demokratai, kurie Bavarijoje vadinasi Krikščionių Socialė Sąjunga, didžiausia Bavarijos partija, norėtų visas mokyklas paversti į parapijines, su religiniu dėstymu ir klerikališka dvasia. Dešinės ne-klerikališkos partijos, lygiai kaip socialdemokratai, su tuom nesutinka.

Bavarijos įvykiai iššaukė nemenką susirūpinimą Bonnoje, kur Bundesratas (Vakarų Vokietijos senatas) dabar pradėjo svarstyti Paryžiaus sutartį.

Jungtinės Tautos. — Indijos delegatas Krišna Menonas išvyko pasitarimams į Indiją.

McCarthy puolimas neturės pasekmių, sako republikonai

Washingtonas. — Republikonų nacionalis pirmininkas Leonardas W. Hall pareiškė, kad McCarthy'o užsipuolimas ant prezidento Eisenhowerio neturės pasekmių. Jis sakė, kad republikonai dabar yra mažiau susiskaldę negu pirmiau. Jis nurodė, kad tokie ankstyvesni McCarthy'o draugai kaip Mundtas ir Butleris nusigręžė nuo McCarth'o.

Senatorius Watkinsas pareiškė, kad jeigu McCarthy bandys atskaldyti nuo republikonų partijos frakciją, su juo eis "tik lunatikai."

LAISVĖS VAJUS

Vajus, gavimui Laisvei Naujų Skaitytojų, Baigiasi

Prašome vajininkų suskubti sekmingam užbaigimui vajaus. Jis baigsis su paskutine diena šių metų.

KONTESTANTŲ STOVIS ŠIANDIEN YRA TOKS:

	Punktai
Philadelphia, Pa.	2356
Elizabeth, N. J.	1855
J. Yaskevičius, Worcester, Mass.	1724
Waterbury, Conn.	1682
B'klyn-Richmond Hill, N. Y.	1612
Hartford, Conn.	1520
L. Prūseika, Chicago, Ill.	1480
Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.	1440
Lowell, Mass.	954
Rochester, N. Y.	800
Great Neck, N. Y.	768
Newark, N. J.	740
Rochester, N. Y.	704
Norwood, Mass., vajininkai	680
Harrison-Kearny, N. J.	648
So. Boston, Mass., vajininkai	576
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	492
S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	512
A. Apšegienė, Auburn, Me.	482
L. Tilwick, Easton, Pa.	464
Plymouth-Wilkes-Barre, Pa.	428
C. K. Urban, Hudson, Mass.	416
J. Patkus, New Haven, Conn.	416
Baltimore, Md.	392
LLD Moterų Klubas, Bingham-ton, N. Y.	330
Paterson, N. J.	288
Chester, Pa.	288
Shenandoah, Pa.	268
LLD 77 kp., Cliffside Park, N. J.	256
Cleveland, Ohio	224
Haverhili, Mass.	224
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	208
V. Smalstienė, Detroit, Mich.	160
P. Walkins, Coal Center, Pa.	160
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	154
J. Kazmer, Pittsburgh, Pa.	152
Girardville, Pa.	116
No. Braddock, Pa. vajininkai	114
Bridgeport, Conn.	108
J. K. Alvinas, San Francisco	96
S. Rauduvė, Pittston, Pa.	96
J. Purtikas, McKees Rocks, Pa.	64
Los Angeles, Calif.	64

(Tąsa 5-tam pusl.)

Grupė svarbių asmenų ragino priimti Kiniją

Washingtonas. — Svarbi konservatyvė organizacija, taip vadinama Nacionalė Planavimo Asociacija Užsienio Politikai, išleido 17 puslapių pareiškimą apie Amerikos santykius su Kinija. Tame pareiškime sakoma, kad režimas yra tas faktinas režimas, kuris toje šalyje egzistuoja ir egzistuos ateityje.

Po pareiškimu pasirašo didelė grupė žinomų asmenų, kurie beveik visi žinomi kaip konservatyvių nusistatymų žmonės. Jų tarpe randasi sekami:

John Kenneth Gailbraith, Kenneth Holland, profesorius Carter Goodrich, John C. McClintock, Lithgow Osborne, Clarence E. Pickett ir eilė kitų. Vieni pasirašiusiu yra intelektualai, kiti didžiojo biznio atstovai, treti šiaip visuomenininkai.

Hanoi.—Vietnamo (Šiaurės) valdžia sako, kad amerikiečiai laužo Vietnamo paliaubų sutartį. Amerikiečiai pasižadėjo treniruoti Pietinio Vietnamo armiją, o tai yra prieš paliaubų susitarimą, kuris draudžia užsienio karinėms misijoms maišytis šalyje.

Montevideo. — UNESCO nusibalsavo dvigubai didesnį biudžetą negu praeitais metais: $20,000,000.

Siunčia senukus į beprotnamius, nors jie sveiki

New Yorkas.—New Yorko aukščiausio teismo teisėjas Benjaminas Brenneris pripažino, kad jis pažymėjo keturius senus asmenis bepročiais, kad jie galėtų patekti į beprotnamį. Kitos išeities, sakė jis, nebuvo, nes jie neturėjo kur pasidėti ir kas juos globotų.

Spauda iškelia, kad teismai dabar dažnai benamius vienišus senus žmones paskelbia protiniais ligoniais, nes nėra kito būdo kaip nors juos patalpinti į įstaigą.

Kartais patys senukai to prašo, sako teisėjai.

Amerikos beprotnamiuose, sakoma, randasi tūkstančiai žmonių, kurie yra visiškai sveiki. Kai kurie ten patenka teismo nutarimu, panašiai, kaip tai išdėstė teisėjas Brenneris. Kiti patenka, nes juos, pasenusius, ten patalpina vaikai arba kiti giminės, kurie išgauna daktaro liudijimus apie jų "pamišimą."

Kansas City. — Buvęs prezidentas Trumanas pareiškė, kad jis duos visokią pagalbą naujam demokratų partijos nacionaliam pirmininkui Butleriui. Anksčiau Trumanas stojo prieš Butlerio išrinkimą.

NEW YORKO ORAS
Giedra, šalta

C.I.O. smerkia naujo karo rengėjų kliką

Los Angeles. — CIO suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kurioje ragina prezidentą Eisenhowerį atmesti Knowlando ir jo klikos planus mestis į tuojautinį karą prieš Kiniją.

Rezoliucija kaltina Knowlandą neatsakomingume, nore įmesti Ameriką į kraujo tvaną.

Suvažiavime kalbėjęs nepriklausomas senatorius Morse irgi aštriai kritikavo Knowlandą ir karinę kliką, kuri nori tuojautinio karo. Morse sakė, kad tarp McCarthy'o, kuris pageidauja reakcinės diktatūros šioje šalyje, ir Knowlando, kuris nori tuojautinio karo, egzistuoja tamprūs ryšiai, nežiūrint fakto, kad jie šiuo momentu ne visai susitaiko.

CIO suvažiavimas taipgi pasmerkė rezoliucijoje Brownell - Butlerio įstatymą, kuris uždraudžia komunistų partiją ir nukreiptas taipgi prieš unijas.

Rezoliucija apgailestauja faktą, kad daug Kongreso narių, kurie paprastai žinomi kaip civilinių teisių gynėjai, balsavo už šį įstatymą. Tuomi CIO turėjo omenyje tokius senatorius kaip Humphrey ir Douglass'ą, kurie balsavo už tą anti-komunistinį ir anti - unijinį įstatymą.

Suimti ateiviai dabar jau būsią ne kalėjimuose

New Yorkas. — Uždarius Ellis Islandą kaip imigracijos centrą, valdžia buvo pradėjusi laikyti suimtus ateivius kalėjimuose. Kiekvienas naujai atvykęs užsienietis, kuris dėl vienos ar kitos priežasties negalėjo būti tuojau įleidžiamas, buvo siunčiamas į kalėjimą, būtent, į Westchesterio apskrities kalėjimą. Paskui pradėjo siųsti ir į kelius New Yorko kalėjimus.

Tas faktas sukėlė nemažai protestų spaudoje. Imigracijos ir naturalizacijos departmentas skelbia, kad nuo dabar suimti ateiviai bus laikomi viešbutyje. Tas viešbutis yra Empire Hotel, New Yorke.

Nepasakyta, ar tas atsineša tik į naujai atvykusius užsieniečius, kurie sulaikomi dėl tam tikrų formalumų. Manoma, kad tas atsineša tik į juos, o senesni ateiviai, jau pagyvenę šioje šalyje, kuriuos norima deportuoti dėl politinių sumetimų, bus laikomi kalėjimuose, ne viešbučiuose.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris sušaukė kongresinius republikonų vadus, kad tartis apie padėtį, kuri susidarė po McCarthy'o išsišokimo. Pasitarimuose dalyvauja ir senatorius Knowlandas.

Jankiai 7,300 kartų buvę kinų teritorijoj

Jungtinės Tautos. — Tarybų Sąjunga kaltino amerikiečius, kad jie net 7 tūkstančius kartų su savo orlaiviais įsiveržė į Kinijos orą ir 300 kartų savo laivais į Kinijos vandenis. Tokiu būdu Amerika, sako Sovietai, 7,300 kartų peržengė Kinijos sienas ir tokiu būdu atliko agresingus aktus.

Tą kaltinimą generalinėje asamblėjoje padarė tarybinis atstovas Sobolievas. Amerikos delegatas Jacksonas jam atsakė. Jis teigė, kad ne Amerika, bet Kinija yra agresorė. Kaipo įrodymus jis patiekė teigimą, kad Kinija pakartotinai kalbėjo apie Formozos paėmimą.

Kinai ir Tarybų Sąjunga laikosi nuomonės, kad Formozos paėmimas būtų ne agresija, bet Kinijos teritorijos dalies grąžinimas prie krašto.

Paskutiniai Pranešimai

Los Angeles. — CIO prezidentas Reutheris sako, kad darbo reikalų sekretorius James P. Mitchell'is yra sekretorius tik iš vardo,—kad Eisenhowerio administracija su juo nesiskaito ir jis faktinai nėra tikru kabineto nariu.

Taipei. — Čiango žinių agentūra praneša apie naujus artilerinius susišaudymus tarp liaudiečių ir čianginių Quemoj - Amoy srityje.

Seoulas. — 12 parlamento deputatų pasitraukė iš Rhee partijos protestuodami prieš jo diktatoriškus žingsnius.

Jaakrta. — Indonezijos Moluccas salose musulmoniški ekstremistai sukilėliai puola valdžios kariuomenę.

Londonas. — Darbiečių deputatai parlamente smarkiai atakavo maršala Montgomery už tai, kad jis kaip asmeniškus suvenirus pasilaiko svarbius karo laiko dokumentus, kurie turėtų rastis valdžios archyvuose.

Maskva. — Pravoslavų bažnyčios vadovybė pasisakė už visos Europos saugumo konferencijos sušaukimą.

Bostonas. — AVC (Amerikos Veteranų Komiteto) suvažiavimas pasmerkė komunistų draudimo įstatymą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19. N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. .... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

LIETUVA BUVO ATSTOVAUTA MASKVOS PASITARIME

Kaip jau žinoma, š. m. lapkričio 29 d. Maskvoje įvyko visos eilės socialistinių valstybių delegacijų pasitarimas taikai ir saugumui Europoje užtikrinti. Pasitarimą šaukė Tarybų Sąjunga kartu su Lenkijos ir Čechoslovakijos respublikomis. Jis originaliai buvo planuojamas didelis, visų Europos valstybių, taipgi ir Jungtinių Valstijų, atstovų pasitarimu. Bet Vakarų Europos valstybėms ir Jungtinėms Valstijoms atsisakius pasitarime dalyvauti, jame dalyvavo tik liaudiškų valstybių ir europinių tarybinių respublikų atstovai; Kinija dalyvavo tik su patariamuoju balsu.

Amerikinėje spaudoje apie šitą konferenciją buvo rašyta nemažai, tačiau korespondentai "pamiršo" paminėti, kad joje dalyvavo ir Pabaltijo respublikų atstovybės, įskaitant, žinoma, ir Lietuvą.

Elta paduoda sekamą pranešimą apie tarybinių respublikų delegacijos sudėtį:

"Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos delegacijai vadovauja TSR Sąjungos Ministrų Tarybos Pirmininko Pirmasis Pavaduotojas ir TSRS Užsienio Reikalų Ministras V. M. Molotovas. Tarybinės delegacijos sudėtyje taip pat yra: TSRS Užsienio Reikalų Ministro Pirmasis Pavaduotojas A. A. Gromyko, RTFSR Ministru Tarybos Pirmininkas A. M. Puzanovas, Ukrainos TSR Ministru Tarybos Pirmininkas N. T. Kalčenko, Baltarusijos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas K. T. Mazurovas, Latvijos TSR Ministrų Pirmininkas V. T. Lacis, Estijos TSR Ministrų Pirmininkas A. A. Miurisepas, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas M. A. Gedvilas, TSRS Užsienio Reikalu Ministro Pavaduotojas V. A. Zorinas."

Konferencija-pasitarimas prasidėjo šitaip:

"Pirmąjį posėdį atidarė TSRS delegacijos vadovas V. M. Molotovas. Tarybų Sąjungos Vyriausybės vardu jis pasveikino delegacijas tų šalių, kurios priėmė Tarybinės Vyriausybės pasiūlymą, suderintą su Lenkijos Liaudies Respublikos ir Čekoslovakijos Respublikos vyriausybėmis, sušaukti Maskvoje arba Paryžiuje lapkričio 29 d. Bendraeuropinį Pasitarima kolektyvinio saugumo sistemos Europoje sudarymo klausimui apsvarstyti.

"Išreiškęs apgailestavimą dėl to, kad ne visos valstybės, kurioms buvo nusiųsti pakvietimai, rado galimu dalyvauti svarstant šį svarbų klausimą, jaudinantį Europos tautas, V. M. Molotovas pareiškė, kad, esant dabartinei padėčiai, taikingosios šalys negali apsiriboti tomis priemonėmis, kurių jos ėmėsi iki šiol taikai ir savo saugumui užtikrinti, ir kad ryšium su tuo, tarybinės delegacijos nuomone, Europos valstybių Pasitarimas taikai ir saugumui Europoje užtikrinti turi įvykti dalyvaujant toms valstybėms, kurios priėmė nurodytąjį pakvietimą.

"V. M. Molotovas prašė Pasitarimo dalyvius išreikšti apie tai savo nuomonę.

"Lenkijos Liaudies Respublikos delegacijos vadovas J. Cirankevičius parėmė pasiūlymą surengti Pasitarimą dalyvaujant atvykusioms į jį valstybėms. Jis išreiškė viltį, kad Pasitarimas išspręs jam iškilusius uždavinius.

"Čekoslovakijos delegacijos vardu V. Širokis pareiškė, kad Europos šalių Pasitarimo sušaukimas kolektyvinio saugumo sistemos Europoje sudarymo klausimu yra nepaprastai reikalingas ryšium su Vakarų valstybių daromu spaudimu, siekiant paspartinti Paryžiaus susitarimų ratifikavimą. Todėl Čekoslovakijos delegacija laiko visiškai pagrįstu tarybinės delegacijos pasiūlymą dėl būtinumo surengti šį Pasitarimą dalyvaujant esančioms delegacijoms.

"Vokietijos Demokratinės Respublikos, Vengrijos Liaudies Respublikos, Bulgarijos Liaudies Respublikos, Albanijos Liaudies Respublikos, Rumunijos Liaudies Respublikos ir Kinijos Liaudies Respublikos delegacijų atstovai taip pat parėmė tarybinės delegacijos pasiūlymą."

Tuomet sekė Molotovo pranešimas-kalba. Elta sako, jog Molotovas lietė pačius opiausius šių dienų klausimus Europoje. Jis žymėjo:

"Įvykiai Europoje vystosi pavojingu taikos reikalui keliu, nes kai kurios Vakarų valstybės, ir visų pirma Jungtinės Amerikos Valstybės, o taip pat Anglija ir Prancūzija, paėmė aiškų kursą — į Vakarų Vokietijos remilitarizavimą ir į jos įtraukimą į savo karines grupuotes, priešpastatytas kitoms Europos valstybėms. Tokia yra parengtųjų Londone ir pasirašytųjų spalio 23 d. Paryžiuje susitarimų pagrindinė prasmė. Dabar šie susitarimai yra pateikti ratifikuoti, kad po to būtų pereita prie jų įgyvendinimo.

"Pažymėjęs, kad šių planų pavojus taikai Europoje yra visiškai aiškus, Molotovas pasakė, kad, siekiant išvengti šio pavojaus ir tikrai prisidėti prie Vokietijos klausimo išsprendimo ir taikos bei saugumo Europoje užtikrinimo, Tarybų Sąjunga siūlo atsisakyti nuo tų planų ir pasiekti susitarimą remiantis šiais pagrindiniais nuostatais:

"Pirma. Jokiu atveju neleisti atgaivinti vokiškąjį militarizmą, kuris sukėlė pirmąjį ir antrąjį pasaulinius karus, ir imtis pagaliau atkakliai ir kantriai spręsti Vokietijos klausimą remiantis susitarimo pasiekimu, visų pirma, tarp keturių valstybių, kurioms tenka atsakomybė už šį reikalą, o tuo pačiu ir už taikos bei saugumo Europoje užtikrinimą.

"Antra. Sukurti Europoje kolektyvinio saugumo sistemą, dalyvaujant visoms suinteresuotoms taikos išsaugojimu ir sustiprinimu Europos valstybėms, nepriklausomai nuo jų valstybinės ir visuomeninės santvarkos, o tam visu dėmesiu apsvarstyti tiek esamą tarybinį "Bendraeuropinės sutarties dėl kolektyvinio saugumo Europoje" projektą, tiek kitų šalių pasiūlymus, kurie bus gauti šiuo klausimu.

"Kaip toliau pažymėjo V. M. Molotovas, šie Tarybų Sąjungos pasiūlymai turi vieną bendrą tikslą — užtikrinti taikos Europoje palaikymą ir sustiprinimą. O Paryžiaus susitarimų pagrindą sudaro kiti tikslai. Paryžiaus susitarimai vadovaujasi vienų Europos valstybių priešpastatymu kitoms Europos valstybėms, prieštaravimų kurstymu tarp jų ir tolesnėmis ginklavimosi varžybomis, ką gali diktuoti tik naujos agresijos, naujo karo ruošimo planai.

"V. M. Molotovas nurodė, kad Tarybų Sąjunga siekia susitarimo su Prancūzija, Anglija ir JAV Vokietijos klausimu ir, pirmoje eilėje, Vokietijos valstybės vienybės atkūrimo klausimu. Ir toks susitarimas gali būti pasiektas, jeigu visos keturios valstybės veiks Rytų ir Vakarų Vokietijos suartinimo linkme ir sieks, kad suvienytoji Vokietija būtų tikrai taikinga demokratinė valstybė."

Jei Paryžiaus susitarimai ginkluoti Vakarų Vokietiją bus užgirti, sakė Molotovas, tai tas ineš "rimtas komplikacijas į visą tarptautinę padėtį."

Po jo kalbėjo Lenkijos delegacijos vadovas, ministrų pirmininkas J. Cirankevičius. Eltos pranešimu:

"Lenkijos vyriausybė,— pasakė Cirankevičius,—skiria didelę reikšmę Europos valstybių pasitarimui ir yra pasirengusi įnešti savo indėlį į priėmimą tokių suderintų nuostatų, skirtų mūsų pastangoms koordinuoti, kurie yra būtini, kad naujoje padėtyje būtų užtikrintas bendras taikingųjų valstybių saugumas, o tuo pačiu Lenkijos ir jos sienų saugumas, lenkų tautos saugumas.

"J. Cirankevičius parodė, kad vokiškasis militarizmas ne pirmą kartą grasina neskaičiuojamomis nelaimėmis Europos tautoms.

"Yra, toliau kalbėjo J. Cirankevičius, aiškiai nubrėžtas kelias į Vokietijos suvienijimą. Bet taip pat yra kelias, vedantis priešinga kryptimi: per Paryžiaus susitarimų ratifikavimą. Tas kelias veda į negirdėtai pavojingas pasekmes. Pirma, jis reiškia, kad paliekamas Vokietijos padalinimas. O Vokietijos suskaldymo palikimas atves į tarptautinės padėties paaštrėjimą Europoje, vadinasi, į karo pavojaus padidėjimą. Antra, Paryžiaus susitarimų ratifikavimas reiškia, kad sudaroma nauja vienų šalių karinė grupuotė, nukreipta prieš kitas Europos šalis, jų tarpe prieš Lenkiją. Cirankevičius pabrėžė, kad, kol susitarimai dėl Vakarų Vokietijos remilitarizavimo neratifikuoti, visi keliai taikiam Vokietijos problemos sureguliavimui valstybių susitarimu, dalyvaujant Vokietijai, yra atviri ir gali atvesti į Vokietijos suvienijimą demokratiniu taikiu pagrindu. Nuo to momento, kai susitarimai dėl Vakarų Vokietijos remilitarizavimo bus ratifikuoti, šie keliai bus užblokuoti.

"J. Cirankevičius pažymėjo, kad Vokietijos apginklavimo neišvengiamumo teorija yra melaginga, nes po antrojo pasaulinio karo atsirado sąlygos, darančios galimu Vokietijos militarizmo išnaikinimą ir jo padarymą nekenksmingu kartą visiems laikams. Jis nurodė, kad prieš karo, karinių pelnų ir ginklavimosi varžybų politiką stoja taikos stovykla, kurios svarbiausioji jėga yra Tarybų Sąjunga.

"Europos tautos, toliau kalbėjo Lenkijos delegacijos vadovas, karštai trokšta užtikrinti tvirtą taiką ir saugumą mūsų žemyne. Vienintelis teisingas kelias šiam tikslui pasiekti yra visuotinė kolektyvinio saugumo sistema, kuri suartina tautas, pašalina įtempimą tarptautiniuose santykiuose, veda į nusiginklavimą.

"J. Cirankevičius pareiškė, kad, jeigu, nepaisant visos istorinio tautų patyrimo ir priešingai Europos šalių viešajai nuomonei, Vakarų politikai vis dėlto ratifikuos Paryžiaus sutartis, tai iškils nauja padėtis, reikalaujanti naujų būdų ir priemonių taikingųjų šalių saugumui užtikrinti. Jis nurodė, kad naujoji padėtis, be abejo, pareikalaus padidinti taikingųjų šalių gynybines pajėgas."

PASTABOS

Vienas mūsų dienraščio skaitytojas prisiuntė iš Miami, Fla., laikraščio iškarpą, kurioje rašo, kad Harvey Baker ir jo žmona buvo pašaukti į federalinį ir valstijinį ragangaudžių komitetą, bet juodu atsisakė ten dalyvauti. Už juos tuose tyrinėjimuose dalyvavo tik jų advokatas Louis Glick.

Juodu yra kaltinami prie Komunistų Partijos priklausymu. Norėta iš jų gauti "daug slaptybių," bet pasirodo, kad ragangaudžiai nieko nepešę išsiskirstė.

—:—

Buvęs prezidentas Hooveris, Vakarų Vokietijoje lankydamasis, pasiskelbė suradęs geriausią ginklą kovai su komunizmu.

"Religija yra apsigynimo bastionas prieš komunizmą," tvirtina Hooveris.

Bet kaip dabar suderinti jo suradimą su popiežiaus skelbiama komunizmui kova? Argi Hooveris nežino, nė to, kad pati Vatikano valstybė randasi Romos provincijoje, kurios pirmininku yra komunistas?

Jeigu jau pats dievo ambasadorius ant žemės negali apsidirbti su komunistais, tai ką jau kalbėti apie tokią paprastą asabą, kaip ponas Hooveris.

—:—

Geriausi medicinos mokslo žinovai nuolatiniai tyrinėja popiežiaus ligą ir nesuranda priežasties, kodėl jis čia turi tiek kankintis.

Vienas katalikiškas laikraštis pastebėjo, kad popiežiaus liga gali paeiti nuo per didelio susirūpinimo, kad komunistinė įtaka smarkiai plečiasi tarp katalikų, ypačiai Italijoje ir pačiame Vatikane.

Ir kaip nesirūpinti, jeigu patsai "dievo pasiuntinys" nebesuranda jokių būdų kaip komunistus nugalėti!

—:—

"National Guardian" kolumnistas Lawrence Emery skelbia, kad mūsų maistas yra žiurkių suterštas. Tai skandalingas dalykas.

Emery nurodo, kad miltai, iš kurių gaminamas maistas, daugelyje atsitikimų, turi žiurkių išmatų, kurios yra nuodingos ir žmonių sveikatai kenksmingos. Žiurkės, be to, yra visokių ligų perų išnešiotojos.

Šis klausimas buvo pradėtas tyrinėti dar Trumanui prezidentaujant ir buvę padaryti tam tikri žygiai, kaip geriau apsaugoti miltus nuo žiurkių. Bet Eisenhowerio administracija tą planą nustūmė šalin tuo sumetimu, kad nepakenkti grūdų trustui.

Tai dabar mes ir turime tenkintis žiurkių užterštu maistu.

—:—

Ar žinote tą "štuką," kad mūsų taksais turime nupirkti Vakarų Vokietijos ambasadoriui Washingtone palocių?

Šiomis dienomis mūsų vyriausybė paskyrė $300,000 tam, kad nupirkti 25 kambarių palocių Vakarų Vokietijos ambasadai.

Štai kodėl mūsų taksai ir vėl turės padidėti.

—:—

Per aštuonius pastaruosius metus Jungtinių Valstijų bankininkai ir kiti investoriai pelnė iš Lotinų Amerikos virš 4 bilijonus dolerių. Tai 21 kartą daugiau, negu Jungtinių Valstijų valdžia yra suteikusi Lotinų Amerikos respublikoms tam tikros finansinės paramos.

Taigi, labai gerai apsimoka turčiams toji teikiama valdžios parama, bet paprastiems taksų mokėtojams pasidaro dar sunkesnė našta.

—:—

Reuel S. Amdur, Berkeley, Calif., gyventojas, buvo 1953 m. areštuotas renkant gatvėje parašus protestui prieš Rosenbergų žudymą ir kaltintas kaip anarchistas. Federalinis teisėjas jį rado kaltu. Bet apeliacinis teismas jį išteisino.

Teisėjas Staats, panaikindamas kaltinimą, priminė, kad R. S. Amdur nėra prieš jokį įstatymą prasižengęs ir jis darbavosi, kaip jo sąžinė nurodė.

Jį gynė Amerikinė Civilinių Laisvių Sąjunga.

—:—

Columbia universiteto istorijos profesorius Henry Steele Commager reikalauja, kad mokytojams lojalumo priesaikos ir visoki mokytojų tyrinėjimai turi būti panaikinti.

Laisva draugija neturi kištis į kitų žmonių skirtingus politinius įsitikinimus ir negali juos skaityti jokia išdavyste, sako istorikas Commager. Ji negali bijoti skirtingų idėjų savo namuose arba užsienyje.

Pilną teisybę pasakė šis mokslininkas. **Gr.**

LAISVĖS VAJUS

Gavimui Naujų Skaitytojų

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

Philadelphiečiai laikosi pirmoj vietoj. P. Walant ir R. Merkis prisiuntė atnaujinimų ir aukų.

A. Matulis, iš Jersey City, N. J., pagelbėjo elizabethiečiams su atnaujinimais ir aukomis.

Hartfordiečiai, su pagalba V. J. Valley, iš New Britain, Conn., prisiuntė naują prenumeratą ir pluoštą atnaujinimų ir aukų.

Rochesteriečiai įžedngė į laimėtojų skyrių, išstumdami Newarką. Gavome nuo jų atnaujinimų ir aukų.

Sekanti vajininkai pakilo punktais su atnaujinimais: J. Yaskevičius, Worcester, Mass.; Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.; J. Blažonis, Lowell, Mass.; P. Bečis ir F. Klaston, Great Neck, N. Y.; J. Krasauskas, Norwood, Mass.; S. Penkauskas, Lawrence, Mass.; patersonietis; A. Lipčius, Chester, Pa.; A. P. Dambrauskas, Haverhill, Mass.; Geo. Urban, No. Braddock, Pa.

—:—

Aukų šį sykį gauta sekamai:

LLD Moterų Ratelis, So. Boston, Mass. (H. Thomas), **$20.**

Peter Gumbulevich, Ansonia, Conn., **$7.**

Andrius Audejaitis, Royalton, Ill., **$5.50.**

Adam Zeikus, Metuchen, N. J., **$5.**

J. Kazlauskas, Lowell, Mass., **$2.50.**

Po $2: B. Brown, Haverhill, Mass.; O. Mastauckienė, E. Setaucket, L. I.; N. Angelis, Huntington, L. I.; Chas. Stašis, Perkasie, Pa.; U. Žilinskas,; Mt. Holly, N. J. A. Mesko, Philadelphia, Pa.; Clifftonietis; Stanislaw Dilis, Wood-Ridge, N. J.; K. Slegeris ir M. Shla;ve, Gardner, Mass. A. Norkienė, Detroit, Mich.

Po $1: C. P. Lewis, Los Angeles, Calif.; Ch. Mickūnas, Montreal, Canada.

Kastantas Prokopas, Fitchburg, Mass., **50c.**

Toronto, Canada: M. Galinaitis, $8. G. Naujokas, Pefferlaw, $2. **Po $1:** G. Račys, J. Kuktaras, B. Minota, ir F. Vaivila (Hamilton).

Lawrence, Mass.: J. Milvidas, $4. **Po $2:** P. Aleksonis, J. Supetris, P. Milus, A. Kavaliauskas, K. Kizulis, D. Bulauka. **Po $1:** Ig Chulada (Methuen, ir Lena Gross.

Worcester, Mass.: V. Zitkus, $5. **Po $2:** J. Pattison, ir P. Skralskis (Cherry Valley).

Jersey City, N. J., po $2: J. Daugela, K. Maziliauskas, A. Zavišius ,A. Matulis, K. Mažeikienė. J. Augutis (Paterson), $1.

Brockton, Mass.: Ex-Bostonietis, $5. **Po $2:** J. Valančiauskas, C. B. Stepon, A. Orintas, P. Kmaras. J.

Norwood ,Mass.: Mrs. Tarailienė, $5. **Po $3:** J. Krasauskas, ir L. Trakimavičius. **Po $2:** J. Budrevich, P. Kurulis, K. Vitartas, J. Galgauskas, M. Uždavinis, Wm. Žilaitis, F. Preibis, P. Bataitis (Dedham), Laisvės patriotas.

Širdingai ačiū visiems už puikią finansinę paramą dienraščiui ir vajininkams už puikų pasidarbavimą.

Lasvės Administracija

ALDLD REIKALAI

SOUTH BOSTON, MASS.

**Protokolas
Lietuvių Literatūros Draugijos 7 apskričio konferecijos**

Konferencija įvyko lapkričio 28 d., 1954, So. Boston, Mass. Konferenciją atidarė sekretorius Jaškevičius. Mandatų komisijon paskirta Beniulis ir Jusius.

Kol komisija sutvarkė mandatus, buvo iššaukta šie delegatai: Shimaitis, Jusius, Skliutas ir Draugijos Centro sekretorius J. Grybas.

Mandatų komisija pranešė, kad šį konf. atstovauja 7 kp. su 25 delegatais.

Pirmininke išrinkta Stigienė, pagelbininku Galgauskas, sekrt. Jaškevičius.

Protokolai iš metinės konf ir apskrities komiteto posėdžių priimti. Kuopų delegatai raportavo iš visų metų veiklos. Iš raportų pasirodė, kad visos kuopos, kurios dalyvauja šioje konf., veikė gerai ir turėjo geras pasekmes. Taipgi raportuota, kad mūsų apskričio ribose randasi keletas kuopų, kurios mažai veikia. Apkalbėjus šį klausimą, nutarta dėti pastangas, kad tas kuopas išjudinti ir įtraukti į bendrą veikimą.

Apskričio kom. raportavo, kad visi darbai, kurie buvo palikti naujai apskr. valdybai, buvo atlikti. Buvo surengti 3 piknikai apskričio ribose, kurie nusisekė gerai ir taipgi buvo surengtas apskričio naudai koncertas So. Bostone. Koncertas pavyko gerai ir liko gražaus pelno. Tik gaila, kad koncerto rengimo komisija nedalyvavo šioje konf., tad ir pelno raporto išduoti negalėjo.

Nauji sumanymai

Skaityta sveikinimų laiškai.

Buvo nutarta raginti radijo komitetą sušaukti organizacijų atstovus ir pavienius veikėjus sutvarkyti pinigus ir nutarti ką su jais daryti.

Nutarta surengti ateinančiais metais 3 piknikus. Šis darbas paliktas apskričio valdybai.

Valdyba vienbalsiai užtvirtinta senoji: Karsonas, Penkauskas, Lukas, Jaskevičius, Shimaitis, Beniulis, Bložonis ir Žekonienė.

Apskričio iždininkas ir knygų prižiūrėtojas raportavo, kad su pradžia šių metų iždc randasi $61.44.

Suvažiavimas užsibaigė 5 val. po pietų.

Pirmininkė **Stigienė**
Sekretorius **Jaskevičius**

Tunisas. — Francūzai sako, kad sukilimas prieš juos Tunisijoje baigtas, kad dauguma partizanų jau pasidavė.

Bet nacionalistai tunisiečiai su tuom nesutinka. Jie sako, kad partizanai gali atnaujinti veiklą, jei francūzai nebus nuolaidūs.

LITERATŪRA IR MENAS

ARTURAS REGRATIS

Spalio 30 d. sukako 30 metų, kai mirė lietuvių proletarinis poetas, darbininkų klasės kovos šauklys Arturas Regratis.

Savo kūrybos tematika, savo gyvenimo nueitu keliu A. Regratis nepaprastai artimas Juliui Janoniui, Vladui Rekašiui, Aleksui Maginskui ir kitiems proletariniams poetams ir rašytojams. Visus juos išugdė Lietuvos darbininkų klasė, visi jie savo kūrybinį talentą paaukojo kilniam darbo žmonių išvadavimo iš buržuazijos jungo tikslui, buvo revoliucinės darbo žmonių kovos dainiais.

A. Regratis išvyksta Rygon, kur tuo me- 1894 m. kovo 4 d. Žemaitkiemio miestelyje, dabar Ukmergės rajone. Tėvai turėjo tik trobelę ir nedidelį daržą; ir todėl jau 8 metų sulaukęs A. Regratis išėjo piemenauti. Iki 17 metų padirbęs pas buožes, A. Regratis gerai pažino sunkų žemės ūkio darbininkų gyvenimą. Šiam kumečių, bernų gyvenimui pavaizduoti A. Regratis vėliau paskyrė daugelį savo eilėraščių.

Porą metų pasimokęs siuvėjo amato, A. Regratis išvysta Rygon, kur tuo metu dirbo nemaža lietuvių darbininkų. Čia, mokydamasis kursuose, jis pagilina pradžios mokykloje įgytas žinias, pradeda kurti pirmuosius savo eilėraščius ir spausdinti juos "Rygos naujienose", o 1914 m. — "Vilny". Rygoje 1914 metais pasirodo pirmasis A. Regračio eilėraščių rinkinėlis "Jaunuomenės žiedai".

Eilėraščiuose, parašytuose iki pirmojo pasaulinio karo, A. Regratis jau pradeda vaizduoti sunkią darbininko ir darbo valstiečio dalią (eilėraščiai "Darbininko likimas", "Mužiko vargai" ir kt.). Pats tos darbo žmonių sunkios padėties vaizdavimas anais žiaurios carinės reakcijos laikais neišvengiamai turėjo žadinti darbo žmonėse protesto jausmą, kovos už savo reikalus supratimą. Apeidamas carinės cenzūros statomas kliūtis, poetas ragina skriaudžiamuosius darbo žmones į vieningą kovą:

Nors rankos galingos mus replėmis spaudžia
Ir prapultį rengia gyviems,
Bet mes jau apskelbsim visiems:
Į kovą iš vieno! Lai niekas nesnaudžia!

"Myliu aš rūsčią laisvės kovą!" — sako poetas eilėraštyje "Meilė", mokydamas savo klasės brolius, kad tik kovoje prieš išnaudotojus jų išsivadavimas.

Būdinga, kad jau šiuo ankstyvuoju savo kūrybos laikotarpiu A. Regratis vysto ne tik darbininko, bet ir išnaudojamo darbo valstiečio temą ("Tebūn garbė" ir kt.), tuo sugretinimu parodydamas jų kovinės sąjungos būtinumą liaudies priešams nugalėti. Eilėraštyje "Mužiko vargai", vaizduojančiame nepavydėtiną valstiečio gyvenimą, poetas aiškiai prisitaikydamas prie cenzūros drakoniškų reikalavimų, alegoriškai pabrėžia valstiečių kovos prieš engėjus tikslus:

Greit žlugs juoda naktis,
Išbėgios šešėliai nykūs...
Štai kame mana dalis, —
Ką nuveiksiu aš — mužikas!

Kilus 1914—1918 m. m. karui, A. Regratis buvo mobilizuotas į caro armiją ir pasiųstas mokytis į karo felčerių kursus. Čia jis ne tik įsigyja medicinos felčerio profesiją, bet ir sugeba laisvalaikiu pakelti savo bendrojo išsilavinimo žinias iki keturių gimnazijos klasių lygio.

Po Vasario revoliucijos A. Regratis aktyviai dalyvauja revoliuciniame kareivių judėjime. Kareivių susirinkimai, konferencijos, komitetų rinkimai ir jų posėdžiai—visur A. Regratis vienas aktyviausių dalyvių. Ir šiuo metu poetas nenutraukia savo kūrybinio darbo; jis rašinėja į rusų laikraščius, išspausdina keletą eilėraščių pirmajame lietuvių bolševikų laikraštyje "Tiesoje".

1918 m. vasario mėn. nutraukę taikos paliaubas, vokiečių imperialistai pradėjo veržtis į Tarybų šalies gilumą. Buvęs fronte A. Regratis patenka į vokiečių nelaisvę, bet iš jos išsisukęs grįžta į savo gimtinę Žemaitkiemį. 1918 metų vasarą čia jau ėmė kurtis revoliuciniai nusiteikusių darbo žmonių organizacijos kovai prieš okupantus ir vietinę buržuaziją. Vasario ir Spalio revoliucijų dalyvis A. Regratis aktyviai įsijungia į darbo žmonių organizavimą kovai dėl Tarybų valdžios Lietuvoje. Susikūrus Tarybų valdžios organams Ukmergės apskrityje, A. Regratis nuo 19-19 m. sausio 20 d. dirba juose atsakingu darbuotoju.

1920 metų pabaigoje A. Regratis apsigyveno Maskvoje ir dirbo Tautybių Liaudies komisariate lietuvių skyriaus sekretorium.

Jau iš anksčiau pamėgęs literatūrą, A. Regratis dabar visą savo laisvalaikį skiria knygų skaitymui ir kūrybiniam darbui — eilėraščių rašymui. Jis dalyvauja Maskvos literatų gyvenime, padeda pradedantiesiems lietuvių proletariniams poetams jų kūrybiniame darbe.

Maskviškis A. Regračio kūrybos laikotarpis (1921—1923 m. m.) pasižymi tematikos įvairumu, eilėraščių idėjinio ir meninio lygio pakilimu. Savo poezijos posmus autorius skiria išnaudojamiems buržuazinės Lietuvos darbininkams, kumečiams, ragindamas visus juos į organizuotą kovą:

Dvaro, kaimo darbininkės,
Nuo sunkių darbų pajuodę, —
Kas kovoj dar atsilikę,
Eikit šen — į mūs rikiuotę.

Akylai sekdamas buržuazinės Lietuvos gyvenimą, A. Regratis atsiliepia į įvairius to gyvenimo reiškinius. Jis demaskuoja socialdemokratus, besidangstančius darbo žmonių draugų kauke ("Lietuvos esdeko skundas"), buržuazinius nacionalistus, mulkinančius kareivius antitarybiniais išmislais ("Buržuazijos suvedžiotiems"), degraduojančios lietuvių buržuazinės kultūros tarnavima išnaudotojams ("Vilkolakio daina", "Mistikos svirpliams") ir kt. Tikras liaudies sūnus, karštai mylėdamas savo gimtąjį kraštą, A. Regratis su pasipiktinimu čaižiai išjuokė savo parodijose, satyriniuose feljetonuose liaudies engėjus, darbo žmonių išnaudotojus.

Rašydamas apie sunkią darbo žmonių padėtį buržuazijos valdomoje Lietuvoje, poetas priešpastato Tarybų šalies darbo žmonių padėtį, kur jie yra savo likimo šeimininkais.

Ar žinai tu tą šalį, —
Kur teka aušrinė ir rytas išaušo,
Kur valdžia darbininkams priklauso,
Kur valdo jie patys ir pamatą naują —
Per kovą, per triūsą, per prakaitą, kraują,
Respublikai savo — tarp amžių verpeto,
Tarp seno ir naujo pasaulio jau stato —
Kas kaip moka, kaip gali...
Ar žinai tu tą šalį?..

Nesvetimos A. Regračiui ir gamtos vaizdavimo, individualinės lyrikos temos ("Jūra", "Kovotojo meilė", "Džiovio daina"). Šiuose kūriniuose žodžio meninko poetinė lyra nuskamba ypač švelniai.

Dar karo metais susirgęs plaučių džiova, A. Regratis buvo anksti ligos pakirstas. Jis mirė Maskvoje 1924 m. spalio 7 d., teturėdamas vos 30 metų.

A. Regračio literatūrinis palikimas buvo paskelbtas 1927 metais užsienyje pasirodžiusiame rinkinyje "Arturas Regratis ir jo raštai" ir 1949 metais Lietuvoje išleistoje jo raštų "Rinktinėje".

Nors ir trumpas buvo A. Regračio kūrybinis kelias, nors dar ir nespėjo jis išvystyti savo poetinio talento, pakelti į reikiamą aukštį eilės savo kūrinių meninį lygį, tačiau vis dėlto lietuvių literatūroje poetas paliko neišdildomą pėdsaką. Greta Juliaus Janonio poezijos, A. Regračio eilėraščiai pasiekdavo Lietuvos darbo žmones, ir savo metu suvaidino svarbų vaidmenį mūsų krašto darbininkų ir valstiečių išsivadavimo kovoje.

Štai kodėl Artūrą Regratį, šalia jo kūrybinio darbo mokytojo Juliaus Janonio, mes teisėtai galime laikyti vienu iš socialistinio realizmo lietuvių literatūroje pradininkų.

R. Šarmaitis

LMS News and Views

Edited by *Mildred Stensler*

Some weeks ago the Vilnis Weekly Review published an article by Bella, a young Chicago Lithuanian artist. The subject of this article was "Art For Art's Sake". We find that the thoughts raised in that article are of general interest and reprint it here for our readers, as well as another opinion on the same subject by a New York artist, in the form of an open letter to Bella.

-:- -:- -:-

ART FOR ART'S SAKE

This is a plea for Art — the real art of the real artist who paints because he loves to paint,—who paints because he loves the feel of his palette and brushes —who thrives on the odor of turpentine, oils and paint which permeate the surroundings in which he paints. He paints —not for glory of financial stability. He paints simply because he enjoys expressing himself on canvas.

All the artist asks of the viewer and audiences is to remember that art is to be appreciated as music is appreciated. When you listen to a Beethoven Concerto or to Tschaikovsky's "Nutcracker Suite" do you analyze and dissect each chord and each passage that comes your way? Do you look for a meaning to each beautiful passage? Do you attempt to analyze the thoughts of the composer? No, you do not! If you do, you are wasting precious time! But if you love music for what it is you listen for the sheer enjoyment of listening to beautiful music, you revel and willingly lose yourself to the magic of the harmonious blending off tones and overtones.

Then why—for the sake of art — do you not look at a work of art for the sheer enjoyment of the beauty in the painting? Why do you not look for the beauty of design, or color, of composition — which when blended together form a picture of Beauty? Pictures are painted to be appreciated not to be analyzed as a mathematical equation or a chemical formula is analyzed.

Why always the question — "What is it?" Why does a thing of beauty have to have a meaning? Does not its beauty give it sufficient reason for existing? We do not all think alike or act alike or see alike. Thank god for that! What a monotonous world this would be if we did all think alike! Your mental image of a rose might be entirely different from mine or anyone else's; it would depend on what our previous experiences were as far as the rose is concerned. To you a rose might simply represent a red flower; to me it may suggest the sadness I felt when a loved one was laid to rest; perhaps to another it spells the ecstazy of a joyous love. We would not all paint the rose the same way. Perhaps my sadness would completely overwhelm me so that the rose would lose its identity as a flower. A mood would be expressed in my painting and the viewer might have a difficult time finding my rose.

A picture is a challenge when you begin to appreciate it the more you look at it — when you begin to feel about it and suddenly you begin to understand it. If you look at a picture and at once understand it as you understand a photograph taken with a camera, then what is there to look for, to wonder at, to learn to appreciate and love. A photographic image of a thing in nature does not necessarily make it a work of art.

Art is not nature! Beauty is not only found in things evolved by Mother Nature. Yes an Autumn woodland scene is beautiful. But so can an ash tray or a simple thing as a drinking glass be beautiful in design or color. The colors found in the shadows of a doorway can be pure magic when put on a canvass. Yes, it is only up to our eyes to learn all this magical beauty which lies all around us for us to see, — and it is only up to us to love art for art's sake!

BELLA

* * * *

ART FOR ART'S SAKE?

Dear Bella:

I read in the Vilnis Weekly Review your article "Art For Art's Sake" — a plea for Art. As a painter I certainly share your feeling about "the real artist who paints because he loves to paint, — who paints because he loves the feel of his palette and brushes, who thrives on the odor of turpentine, oils and paint which permeate the surroundings in which he paints."

This, after all, is the way of every creative artist and artisan — the sculptor in love with his stone and clay, chisel and modeling tool (or, if he works in a modern medium, welding torch and iron) or the carpenter in love with the smell of wood, the sharp plane cutting into it...

I also agree with your plea for a broader outlook in the field of painting, for greater appreciation of the formal value found in color, design, harmony, contrast, tension etc.etc.

But I can not help disagreeing with some of the conclusions you draw and especially some of the phraseology you use.

It is true that most modern painting should be viewed similarly to music: for harmony (or dissonance) expressed by various means on canvass. But it must be remembered that the formal value in painting are not the only ones. We who paint in one or another modern idiom, must not forget that to the great majority of people a painting is first of all a picture, a place to recognize something, find some story depicted, some image expressed.

Painting is traditionally a pictorial art. It takes considerable training through practice of observation to see the value of a modern painting as one hears it in music.

So a plea for such understanding, if made, must not be in the spirit of extolling modern art as the only valid expression. Even today the various modern trends, abstract or semi-abstract, are only one facet of painting. Not only emotion as in expressionism, but ideas, thoughts, aspirations must not be shunted aside as old-fashioned.

It is therefore that I strongly disagree with your positive usage of the phrase "Art For Art's Sake". You give it different meaning, but "Art For Art's Sake" has for a long time been used by the formalists, who are not content with creating as they please, but would like to decry as "passe" and "naive" socially conscious art, art which takes a stand for the people and progress.

We can be excited by the strong color and verve of lines by Matisse, the subtle tones and rich textures by Braque, even the decorative beauty of a painting by Pollock.

But even the Museum of Modern Art recognizes as America's leading painter Ben Shahn, and not Pollock,— Ben Shahn who painted the famous series on Sacco and Vanzetti. Then there is the militant humanism of a Philip Evergood, a Charles White...

I would say that even more urgent than the bringing of appreciation of formal painterly values is the bringing to the people of good social-realist art. As it is, the great majority of people are nourished by "art" on the calendar level. Most progressive Lithuanians I know would be disturbed by the paintings of any good contemporary painter (including White and certainly Evergood), for they have lived long with the idea that art must be "beautiful" on the soothing and pleasant level.

The plea must go both ways: to the people to expose themselves to better art, to look and look again before they laugh, — to the artists, — to sense the aspirations of the people and to express them through the painterly values which are the artist's love.

R. BARANIK

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Krymo kurortuose

Jalta. — Krymo Pietiniame krante prasidėjo geriausias poilsio metas, vadinamas "aksominis sezonas." Karštis šiek tiek krito, bet vandens temperatūra, kaip ir anksčiau, aukšta. Prasidėjo masinis vynuogių ir vaisių rinkimas.

Dar niekuomet per visą kurorto egzistavimo laikąčia nebuvo tiek daug žmonių, kaip šiemet. Praeitą mėnesį vien tik Jaltoje įsėsdino dešimčia tūkstančių žmonių daugiau, negu praeitų metų rugspiūčio mėnesį. Į Krymą atvažiuoja ilsėtis ištisos šeimos, daug kas nuosavais automobiliais.

Krymas — klimatinis kurortas. Beveik kiekviena sanatorija turi savo klimatinius paviljonus, atviras verandas, patogiai įrengtus balkonus buvimui šviežiame ore per visą parą. Poilsininkams rengiami pasivažinėjimai jūra, ekskursijos į Krymo Pietinio kranto įžymiąsias vietas. Gerai įrengti gydomieji pliažai.

Žymiai daugiau, negu pernai, poilsininkų vra Jevpatorijos ir Sako purvo kurortuose.

Mašinų gamybos vystymas Kinijoje

Pekinas. — Kinijoje iki išvadavimo nebuvo stambių tėvvninių mašinų gamyklų. Buvusiose įmonėse ir dirbtuvėse tebuvo tik remontuojami bei derinami mašininiai įrenginiai, importuoti iš kapitalistinių šalių.

Per penkerius metus po Kinijos Liaudies Respublikos isikūrimo, rašo žurnalas "Šišišouce," 1-osios mašinų gamybos ministerijos valstybiniu ir mišriųjų įmonių produkcijos apimtis 1953 metais padidėjo palyginti su 1949 metais 12 kartų.

Šiuo metu Kinijoje yra 7 stambios gamyklos, gaminančios šiuolaikinius įrenginius tekstilės pramonės poreikiams.

Didelę reikšmę mašinų gamybai vystyti turi statyba ir plėtimas tokių įmonių, kaip tikslių jų matavimo ir piovimo įrankių, elektros prietaisų ir elektros motorų gamyklos Charbine, kompresorinių įrengimų gamykla Mukdene, laivų statyklos Uchanyje ir kitos įmonės.

1952 metais 1-osios mašinų gamybos ministerijos gamyklos pradėjo gaminti apie 600 rūšių naujos produkcijos, kuri anksčiau Kinijoje niekuomet nebuvo gaminama.

Mugės Albanijoje

Tirana. — Škodero ir Fierio miestuose prasidėjo mugės, kuriose dalyvauja valstybinės ir kooperatinės prekybos organizacijos, žemdirbystės kooperatyvai, o taip pat valstiečiai - pavieniniukai. Škodero mugėje atidarvta 60 paviljonų. Ypatingai daug pirkėjų yra vilnoniu, medvilniniu audinių ir pasiūtų drabužių paviljonuose, o taip pat baldų ir namų apyvokos reikmenų paviljone. I Škodero mugę atvežta prekių už 30 milijonu leku. Žemės ūkio produktų kainos vidutiniškai 15 procentų žemesnės palyginti su įprastinėmis turgų dienomis.

Antanas Venclova

Kinijos kaime

Laisvėje mes esame rašę, kad Lietuvos rašytojas Ant. Venclova lankėsi Kinijoje, kur išbuvo ištisą mėnesį. Žemiau telpa jo žiupsnelis įspūdžių, įgytų Kinijos kaime.

Redakcija

—:—

Vos lėktuvas perskrenda Kinijos sieną, ir tarp plikų kalnų pasirodo slėniai, pastebi pirmuosius dirbamus Kinijos laukus. Juo arčiau prie Pekino, juo tie laukai didėja, ir pagaliau nebematai nė mažiausio neįdirbto žemės sklypelio. Kai kur jau plyti didesni žemės ūkio gamybinių kooperatyvų ar kolūkių laukai, tačiau šiuo metu jie dar nesudaro daugumos. Dažniausiai matai nesuskaitomus mažus ryžių laukelius, kuriuose diena iš dienos kruopščiausiai dirba Kinijos valstiečiai. Arčiau miesto—daugybė žalių daržovių laukelių. Kadangi Kinijos, kaip didžiulės valstybės, paskiri rajonai turi labai nevienodą klimatą, tai ir žemės ūkio kultūros čia gana įvairios.

Plačiausiai Kinijoje auginama kultūra—ryžiai. Jais užsėta apie ketvirtadalis viso dirbamojo ploto. Ryžiai Kinijos gyventojų maiste sudaro bene pačią svarbiausią dalį. Jie auginami daugiausia provincijose ties vidurine ir pietine didžiosios Janczyczian upės tėkme. Nemaža sėjama kviečių, sojos pupų, gaoliano (daugiausia Kinijos Šiaurės lygumoje), be to, kukurūzos. Kinijos pietuose ir ypačiai Taivano saloje auga daug cukrašvendrių, iš kurių gaminamas cukrus. Kinijoje auga medvilnė, žemės riešutai, bulvės, arbata, tabakas, šilkaverpiai, labai daug auginama įvairiausių daržovių—daug rūšių kopūstų, morkų, agurkų, ropių ir kt. Kinijoje yra daug vaisių — vynuogių, bananų, obuolių, kriaušių.

Kam karvės?

Įdomu pažymėti, kad ten, kur sėjamos įvairios kultūros, valstiečiai gyvulininkyste verčiasi labai mažai. Ligi šiol Kinijoje daug kur matai ariant karvėmis, bet nėra įpročio naudotis jų pienu ir pieno produktais. Tiesa, auginama nemaža kiaulių. Kinų valstiečių maiste taip pat maža mėsos, nebent paukščių ir žuvies. Kinijos šiaurės vakaruose, kur didelės stepės ir žemės ūkiui netinkamos kalnuotos vietos, gyventojai verčiasi beveik išimtinai gyvulininkyste, ir čia gyvulininkystės produktai, žinoma, žmonių gyvenime vaidina pirmaeilį vaidmenį.

Pasaulyje, tur būt, nebuvo valstiečių, kurie dar prieš kelerius metus būtų taip vargingai gyvenę, kaip kinų valstiečiai, nors jau seniai visur yra žinoma, kad su kinų valstiečio darbštumu vargu, ar kas gali susilyginti. Reikia atsiminti, kad dar tik prieš kelerius metus gomindanininkų valdomoje Kinijoje ¾ visos dirbamos žemės priklausė dvarininkams ir buožėms. O šios privilegijuotos išnaudotojų klasės sudarė vos 8-10% kaimo gyventojų. Vi apie 20%. Apie 70% kaimo gyventojų sudarė vargingieji valstiečiai, be to, samdiniai, žemės nuomininkai, pusiau nuomininkai ir t. t., visiškai priklausę nuo dvarininko ar buožės malonės. Kinijos valstiečių padėtis buvo tiesiog tragiška. Dvarininkai nuo valstiečių lupdavo devynis kailus. Iš savo žemės išsimaitinti tegalėdavo retas valstietis — jis būdavo priverstas žemę nuomotis iš dvarininko. O dvarininkas už tai lupdavo nuo jo 60-80 ir daugiau procentų derliaus, kada norėdavo atimdavo iš jo naudojamą žemę.

Valstiečių gyvenimą sunkino dar ir tai, kad pasenusi feodalinė sistema jau nebepajėgė kovoti su gamtos stichija, ypačiai su didžiųjų upių potvyniais, kurie tokie baisūs Kinijos valstiečiams, ir su sausromis . Kinijoje praeityje nuo potvynių ir sausrų žuvo dešimtys milijonų žmonių. Dar 1931-1932 metais nuo potvynių ir bado Kinijoje žuvo keletas milijonų gyventojų, daugiausia valstiečių. 1943 m. Chenan provincijoje badu mirė 3 milijonai žmonių. Valstiečiai paskutiniais laikais ypačiai daug kentėjo nuo gomindanininkų plėšimų—badas ištisose derlingo žemės provincijose darėsi chroniškas reiškinys.

Dėl imperializmo ir feodalinių santykių Kinijos žemės ūkis ne augo, bet skurdo ir degradavo. Žemės ūkyje visiškai nebuvo vartojama jokių mašinų. Dvarininkų laukus arė valstiečiai mediniais arklais, į juos įkinkę mulus, asilus, karves, pietuose — buivolus. Savo menkus laukelius valstiečiai arė tokiu pat arklu, įsikinkę į jį visa šeima, arba kapstė, jį tiesiog primityviu kauptuku. Toks žemės dirbimo būdas buvo vartojamas dar prieš kelerius metus, nors jis susiklostė, matyti, dar vergovinės santvarkos laikais. O Kinijoje yra daug gerų žemių, kurios, stropiai dirbamos, gali duoti puikius derlius ir gerai maitinti milijonus valstiečių.

Didžiausias Kinijos valstiečių priešas, žinoma, buvo feodalizmas, kuris, kaip manoma, susiklostė Kinijoje jau prieš tris tūkstančius metų ir kuris, nors ir daug kartų valstiečių sukilimų sukrečiamas, gyvavo ligi pačių paskutinių laikų. Čia nėra vietos plačiai aiškinti šio Kinijos istorijai būdingo reiškinio. Užteks pasakyti, kad dar prieš kelerius metus, ligi galutinės Kinijos revoliucijos pergalės, šie seniai save išgyvenę santykiai atkakliai laikėsi visur, kur dar buvo gomindanininkų valdžia, o šiandien jie tebesilaiko Taivano saloje.

Tikrą išvadavimą kinų valstiečiams atnešė Kinijos revoliucija, žemės ūkyje likvidavusi feodalinius santykius, atėmusi žemę iš dvarininkų ir atidavusi ją valstiečiams. Šiuo metu Kinijoje jau pradėtas socialistinio žemės ūkio statybos procesas.

Reikia pažymėti, kad dar 1946 - 1949 metais Kinijos liaudies demokratinė valdžia vykdė žemės reformą rajonuose, kuriuos tuo metu jau buvo išvadavusi Liaudies išvadavimo armija. Žemė, konfiskuota iš dvarininkų, japoniškųjų grobikų, iš vienuolynų ir visokių spekuliantų, buvo išdalyta valstiečiams. 1950 metų vasarą Centrinė liaudies vyriausybė patvirtino įstatymą dėl agrarinių pertvarkymų, kuriuo buvo panaikintas feodalinis žemės valdymas, likviduoti dvarininkai, kaip klasė, ir valstiečiai aprūpinti žeme. Šis įstatymas šiandien įgyvendintas jau visoje Kinijos teritorijoje, ir tai iš esmės pakeitė Kinijos darbo valstiečių gyvenimą ir sudarė sąlygas palaipsniui pereiti jiems į aukštesnes kolektyvinio darbo formas — savitarpio pagalbos grupes, žemės ūkio gamybos kooperatyvus, kolūkius ir valstybinius ūkius.

Į kaimą

Buvo karšta spalio vidurio diena, kada išvažiavome iš Pekino į kinų kaimą. Tai buvo visiems labai įdomu, nes ligi šiol kinų valstiečius, bedirbančius savo laukeliuose, matydavome tik atsitiktinai, sakysime, važiuodami pažiūrėti Didžiosios kinų sienos. Dabar mūsų mašinos bėgo lygiu asfaltuotu keliu į pietus nuo Pekino, ir iš abiejų kelio pusių plytėjo ryžių laukai, jau pageltę, su nuleistu iš jų vandeniu, visiškai paruošti piūčiai. Keliu iš miesto ir į miestą judėjo daugybė žmonių, pėsčių, stumiančių dviračius vežimėlius, prikrautus įvairiausių krovinių, ir kt.

Mašinos iš plento pasuko į kaimo kelią, ir greitai pasirodė valstybinio ūkio trobesiai. Ūkio kieme mus sutiko vidutinio amžiaus judrus ir malonus vyras. Tai buvo šio valstybinio ūkio direktorius Go Cze-cin. Jis stipriai paspaudė mums rankas ir pareiškė savo džiaugsmą, kad tarybinės kultūros veikėjų delegacija, apie kurios viešėjimą Pekine jis buvo skaitęs laikraštyje "Ženminžibao," atvyko pasižiūrėti jo vadovaujamo ūkio.

Go Cze-cin — būdingas naujosios Kinijos žmogus, išėjęs sunkią gyvenimo mokyklą, su ginklu rankoje kovojęs dėl savo krašto laisvės. Ilgą laiką prieš imperialistus ir gomindanininkus jisai dirbo pogrindyje Šanchajuje, organizuodamas ir telkdamas į kovą gausingą šio didžiulio miesto proletariatą. Vėliau kare su japonais jam teko ilgai kovoti partizanų eilėse. Matyti, šis drąsus vyras parodė nemaža sumanumo ir narsumo, nes jam buvo suteiktas pulkininko laipsnis. Kadangi delegacijoje taip pat buvo tarybinis partizanas ukrainietis L. E. Kizia, kovojęs prieš hitlerinius okupantus, tai šiuodu buvę partizanai iš karto susidraugauja ir pareiškia norą drauge nusifotografuoti, kas tuojau buvo padaryta.

Go Cze-cin vedasi mus į valstybinio ūkio klubą, kur susėdame aplink ilgą stalą. Čia mus vaišina arbata. karštu pienu, kiaušiniais. Klube ant sienų iškabinta daug kinietiškų; o taip pat ir tarybinių plakatų, raginančių kovoti už darbo drausmę ir aukštesnius derlius. Į klubą atvyksta taip pat direktoriaus pavaduotojas ir traktorininkės.

Imperatoriaus medžioklės vietoje

—Čia, kur dabar mūsų valstybinis ūkis, — pasakoja Go Cze-cin, — imperatorių laikais buvo medžioklės vieta. Vėliau čia buvo įrengtos kareivinės. Kada Pekiną užgrobė japonai, jie čia įtaisė savo ginklų sandėlius. Gomindano laikais visi čionykščiai trobesiai buvo visiškai apleisti ir pradėjo griūti. Kada 1949 m. mes organizavome čia valstybinį ūkį, žemėje buvo pilna minų, nes netoliese buvo karinis aerodromas. Liaudies išvadavimo armija atėjo mums į pagalbą ir iš laukų padėjo išrankioti minas, išvalyti žemę. Šiuo metu mūsų ūkis nedidelis — jame tik 333 hektarai žemės, bet mes rengiamės susijungti su kitais dviem valstybiniais ūkiais ir tada žemės turėsime 1,700 hektarų, be to, 70 hektarų dydžio ežerą žuvininkystei. Pagrindinė mūsų ūkio šaka—gyvulininkystė, nors mes vystome ir žemdirbystę. Laikome 420 melžiamų karvių, vėliau, kai susijungsime su kitais valstybiniais ūkiais, turėsime jų apie 1,000. Mūsų karvės — olandų veislės ir maišytos su kinų veisle, dalis—simentalai. Yra karvių, gautų ir iš Tarybų Sąjungos. Tarybiniams specialistams padedant, mūsų darbininkai išmoko vartoti elektrinę karvių melžimo aparatūrą, gautą taip pat iš Tarybų Sąjungos. Rekordinis pieno primelžimas šiuo metu pas mus iš vienos karvės per metus sudaro 7,500 litrų.

Reikia pažymėti, kad tokio kiekio karvių auginimas šiose Kinijos vietose—didelė naujiena, nes, kaip minėta, čia karvių, jeigu ir pasitaiko, tai jos daugiausia vartojamos laukams įdirbti, o ne pienui ir jo produktams gaminti.

Ūkyje laikoma taip pat 435 kiaulės, po sustambinimo jų bus daugiau kaip 1,000. Yra ir kitų gyvulių—17 mulų, 4 avys (po sustambinimo avių bus apie 200).

Ūkyje vartojama aštuonialaukė sėjomaina. Sėjama pašarams kukurūza, auginamos juodosios pupos, batatai (saldžiosios bulvės), pašariniai runkeliai. Sėjamos taip pat avižos ir medvilnė — 1951 m. jau buvo užsėta apie 100 hektarų, bet medvilnės pasėlių plotas kasmet mažėja. Didžiausias medvilnės derlius iš hektaro buvo 3,300 kilogramų (tai žymiai mažesnis derlius, sakysime, už Tarybinio Uzbekistano derlius).

Go Cze-ci pasakoja, kad šie metai buvę ūkiui nelengvi dėl ypatingai didelių lietų, kurie tiesiog pilte užpylė dirvas. Darbštieji kinų valstiečiai visais galimais būdais kovojo prieš šią nelaimę, nuo laukų nusemdami vandenį netgi puodais ir praustuvėmis. Didelę pagalbą lietų metu suteikė ūkiui taip pat ir kariai, kurie gyveno ūkio apylinkėje.

Mašinos

Su tikru pasididžiavimu direktorius rodo kieme tvarkingai sustatytas žemės ūkio mašinas. Neseniai jos Kinijoje iš viso buvo didelė retenybė. Dabar valstybinis ūkis turi savo traktorių, sėjamųjų, kuliamųjų, kertamųjų ir kitokių mašinų, daugiausia iš Tarybų Sąjungos.

—Štai kas mūsų valstiečius veda į naują gerą gyvenimą, — kalba direktorius, rodydamas mums savo turimas mašinas.

Kieme aplink mus telkiasi daugiau žmonių. Štai agronomas, jaunas vyras, būdingu kinietišku veidu, kuriame žaidžia gera draugiška šypsena. Jisai, pasirodo, yra vietinės valdžios deputatas. Susipažįstame taip pat su geriausia ūkio traktorininke Li Čžen-lun. Ūkyje ja visi labai didžiuojasi ypačiai dėl to, kad ji, dar neseniai beteisė, visų užguita moteris, išmoko visiškai naujo traktorininko amato ir savo darbą atlieka ne blogiau kaip bet kuris vyras. Ji iš karto sulaužė seną neteisingą pažiūrą į moterį kaip į beteisį padarą, įrodydama savo lygią vertę su vyru naujojoje liaudies Kinijoje, kaip tai šiuo metu daro milijonai išlaisvintų Kinijos moterų.

Direktorius aprodo medvilnės laukus. Medvilnė jau baigia bręsti, jos dėžutės pilnos baltų pūkų. Apžiūrime karvides, kurios įrengtos buvusiuose japonų ginklų sandėliuose — keistuose betoniniuose pastatuose, pusiau įkastuose į žemę, o taip pat kiaulides. Didžiausia švara ir tvarka — štai kas būdinga šiems pastatams. Juose vaikščioja jaunos kinietės su baltais chalatais, prižiūrėdamos aparatūrą, melžiančią karves, ir tvarkydamos joms pavestų gyvulių šėrimą žalia žole. Toliau buvusioje japonų platormoje ginklams privežti įtaisyta mašina, kuri batato ūgius ir kitą žaliavą paverčia į silosą gyvuliams šerti. Mašina varoma elektros pagalba, kas irgi yra didžiausia naujiena Kinijos kaime, kaip ir valstybinio ūkio laboratorija, kurioje dirba kelios jaunos laborantės, kaip kambarys su dušais darbininkams. Liaudies valdžia į kaimą neša naujus papročius ir įpročius, naujus darbo metodus, mokslą ir kultūrą. Per tūkstančius metų ilgos Kinijos istorijos niekas to negalėjo duoti dvarininkų užuitam ir užkankintam valstiečiui. Valstybiniame ūkyje jo darbininkams jau statomi nauji namai, kurie niekuo nesiskirs nuo namų, kuriuos mes statome savo geruose kolūkiuose ar tarybiniuose ūkiuose.

Atsisveikindamas direktorius išreiškia savo norą pamatyti, kaip gyvena Tarybų Sąjungos valstiečiai, o ūkio darbininkai palydėdami dar ilgai mums mosikuoja.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KOLŪKINIAI CHORAI

Pakruojus.— Rajono kolūkių menininės saviveiklos kolektyvai sėkmingai ruošiasi respublikinei dainų šventei. Iš 18 rajone esančių kolūkių vienuolikoje sudaryti chorai. Gausiausias kolūkinis choras sudarytas "Į šviesią ateitį" žemės ūkio artelėje. Šis kolektyvas jau išmokė 7 repertuarines dainas ir jau koncertavo įvykusioje rajono žemės ūkio parodoje. Kolūkyje sudaryti du liaudies šokių rateliai ir orkestras. **T.**

Naujas klubas-skaitykla

ŠEDUVA. — Nuo 1954 m. rugsėjo mėn. Radvilinių tarybiniame ūkyje atidarytas naujas klubas - skaitykla. Prie jo suorganizuotas dramos ratelis, kuris jau turėjo keletą pasirodymų, o taip pat liaudies šokių ratelis.

A. Jaras

Ar jau rengiatė ką Laisvės paramai?

Labai Naudingos Knygos

Parduodamos Nužemintom Kainom

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina $2.00. DABAR TIK $1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina $1.50. DABAR TIK $1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Prisikėlusi Lietuva

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Usnynė

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina $1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspudinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Mortos Vilkienės Divorsas

Tai apysaka, kuri veda istoriniu keliu Amerikos lietuvių kultūrinio, ekonominio ir politinio gyvenimo. Parašė Mikas Rasoda—Mizara, puslapių 314, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Ūkanos

Jauno lietuvio pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Šliuptarniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai dėl lietuvybės ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina $5.00, DABAR TIK $4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pasireiškus kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų prašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina $2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būti sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apslobus, staigiai vidūriais apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagelbos. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina $1.00, DABAR TIK 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

LAISVĖ

110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y.

Darbas pas kunigus

(Be atsiminimų)

1926 m. aš gyvenau Lawrence, Mass., ir buvau bedarbis. Aš ir kitas mano draugas, irgi bedarbis, susitarėme važiuoti į Bostoną ieškoti darbo. Čia (Bostone) netoli North Station lenkė moteris turėjo raštinę, kuri parūpina darbus bedarbiams (žinoma, už pinigus). Ji mus pasiunčia į Cmabridge'ių, ten reikalauja dviejų darbininkų.

Mano draugas dirbęs tokį darbą, tai jam duoda, o man ne, nes aš tokio darbo nedirbęs. Ir mano draugas neima to darbo.

Važiuojam atgal pas tą moterį, nes mes jau pamokėjom po 3 dolerius. O ji mus klausia, ar mes katalikai? Ji turinti darbą vienam, bet reikalauja, kad būtų katalikas. Mes su katalikyste nieko bendro neturime, bet šita moteris nepaisanti, bile tik trys doleriai. Aš sutinku imti šitą darbą. Ji man išduoda antrašą Harrison Ave., rodosi "Boston College High School" vadinasi. Ten paduodu tą korčiukę broliukui. Tas mane nuvedė žemai laiptais ir parodė, ką aš turiu dirbti.

Pirmiausia liepia grindis išmazgoti valgomajame kambaryje, kur darbininkai valgo. Tą pabaigęs, už ko imtis — nežinau. O to mano broliuko nėra.

Jau norėjau imti švarką ir vėl eiti pas tą moterį. Bet atsirado ir broliukas. Duoda man kitą darbą. Taip ir prastumdė mane iki pietų.

Po pietų duoda 2 valandas laisvas, gali eiti kur nori. Liepia sugrįžti ant paskirto laiko. Aš sugrįžtu. Man duoda skusti bulves. Aš priskutu, kiek man paskirta, ir užpilu šaltu vandeniu. Liepia pastatyti šaltoje vietoje rytdienai. Čia buvo kunigų virtuvė, tai man reikėjo pagelbėti virėjams. Buvo 2 virėjai, vienas lėkščių plovėjas ir aš ketvirtas. Iš ryto man nebuvo darbo virtuvėje, tai reikėjo kitus darbus dirbti. Koridorius, išvietes ir šaligatvius reikėjo nušluoti. Taipgi priekinių durų rankenas reikėdavo nuvalyti - nušveisti; jos buvo misinginės.

Vieną rytą darbuojuosi prie durų. Ateina žmogus; atrodo labai suvargęs. Paspaudė varpelį. Išeina broliukas. Ko reikia? Noriu švęsto vandens.

Broliukas bėgte nubėgo ir tuoj atnešė butelį vandens. Pamąsčiau sau: Tu milki, mulki!

Aš mačiau, kaip ateina pavargėlis ir prašo valgyti, tai tas pats broliukas liepia virėjui valgį išmesti, bet neduoti pavargėliui valgyti.

Jeigu virtuvėje nebūna broliuko, tai virėjas paduoda sanvitį.

Čia buvo 4 broliukai. Vienas prižiūrėjo virtuvę, kitas kambarius, trečias valgomąjį, o ketvirtas duodavo užsakymus (pirkdavo, ko reikėdavo). O kiek čia tada buvo kunigų, tai aš nesužinojau. Čia yra kunigų mokykla. Tada dar jauni mokiniai nebuvo sugrįžę iš atostogų.

Bet čia buvo daugiau kaip pora desėtkų jaunų kunigų, kurie šiūliojosi po koridorius per dienas. Taipgi čia buvo vienas ir vyresnis kunigas, administratorius. Buvo žiaurus. Visada randa kokią priekabę.

Visi šitie jauni kunigai čia ir gyveno, turėjo savo kambarius. Tik nežinau, ar tas žiauruolis administratorius čia gyveno, ar tik raštinę čia turėjo.

Taipgi ir daugiau čia darbininkų dirbo—valydavo kunigų kambarius. Visi darbininkai vadindavo kunigus "father," o broliukus—"brother." Sekmadieniais visi darbininkai turėdavo eiti į bažnyčią. Bet aš neidavau. Dėl to, kad aš nedirbau sekmadieniais. Man tik reikėdavo ateiti pavalgyti pusryčių ir apžiūrėti išvietes, ir eik sau, kur nori! Aš čia išdirbau kokias tris savaites, ir būčiau dirbęs ilgiau, bet numetė darbą lėkščių plovėjas, tai mane pastatė ten dirbti, o ant mano darbo pastatė kitą, naują.

Čia reikėjo ilgesnes valandas dirbti ir už tą pačią mokestį — 15 doleriu per savaitę. Turi ateiti 6 val. ryto ir dirbti iki 7 val. vakaro, 7 dienas per savaitę.

Ryte kožnas kunigas laiko savo mišias ir po mišių ateina valgyti pusryčių. Virėjas turėjo daryti pusryčius kožnam atskirai. O tos mišios tęsdavosi nuo 6 val. iki 10 val. ryto. Virtuvė buvo sklepe, o kunigų valgomasis antrajame aukšte, tai reikėdavo visada stovėti prie mažo keltuvėlio ir dėstyti valgį ir nuiminėti tuščias sugrįžtančias lėkštes. Nuplovus—ir vėl siųsti viršun.

Kunigai, atlaikę savo mišias ir papusryčiavę, eina kur kitur. Čia, šalia šio namo, buvo didelė mūrinė bažnyčia. Pietūs ir vakarienė būdavo visiems kartu.

Vienas atsirado toks, kuriam, kai jau visi būdavo pavalgę, virėjas turėdavo daryti dar "broiled lamb chops." Vieną, antrą ir trečią dieną — vis tas pat. Virėjas nori greičiau pasiliuosuoti nuo to karšto pečiaus. Jis padaro tą kepsnį anksčiau ir laiko jį šiltoje vietoje. Kai tik užsakymas ateina, virėjas turi jau gatavą ir greitai jį pasiunčia viršun. Bet tas kunigas pagalvoja, kodėl taip greitai yra iškeptas Kunigas stalų patarnautojui liepia pasakyti virėjui, kad jis nekeptų, kol jis nepasakys. Virėjas sukeikia tą kunigą.

Broliukas vis ateina pas mane ir teraujasi, kaip man tinka šitas darbas. Aš sakau, kad tinka. Bet kitaip mislijau. Čia vienas lietuvis dirbo — kunigam lovas klodavo. Tai tas broliukas ir atsiuntė jį pas mane, kad pasiteirautų, kaip man tinka šitas darbas. O aš ir prasitariau, kad nemanau čia ilgai dirbti. Jam to tik ir tereikėjo. Nueina ir pasako broliukui. O tas pašaukia tą pačią moterį, kad jam atsiųstų darbininką. Tai buvo penktadienis. Aš mačiau, kai vienas atėjo ir išnekėjo su tuo broliuku.

Visada šeštadieniais pamoka algą, kai ateini dirbti, 9 val. ryto. Aš laukiu, bet man neduoda. Broliukas nešiojosi mano algą visą dieną savo kišenėje, iki pabaigiau darbą.

Kai pabaigiau visą darbą, tai broliukas atnešė man algą ir sako: Aš manau, kad tu rytoj neturėsi dirbti.

Ir palikau tuos kunigus ir broliukus.

Pirmadienį nueinu pas tą pačią moterį, ir ji mane pasiunčia į kitą darbą, geresnį, negu pas kunigus. Ir valgis buvo geresnis.

J. Gaidis

SIMANO KAIMYNAS

Gyvųjų kapinynas

(Pabaiga)

— Nugi matai, ve, — rodydamas į savo koją pasakoja jis mano kaimynui.— Netekau kojos, netekau ir namų. Kas gi bekojį priglaus ir prižiūrės? Tai, ot, ir atsidūriau čionai, nors iki gerai susveiksiu. Kaip susveiksiu ir galėsiu, išmoksiu vaikščioti su lazdomis, tai gal tada išeisiu; gal susirasiu kur kokią nors vietelę — su vilčia žmogus kalbėjo.

Aš dar kartą gerai apsidairiau apie visus kampus ir kampelius šios senelių, benamių buvainės. Ir štai iš koridoriaus atviros durys į mažą gal 6x6 pėdų kambarėlį, kuriame stovi plaukų kirpėjo krėslas, kuris atrodo dar užsilikęs gal nuo "Mayflower" pribuvimo dienų. Kambarėlis mažas be jokių patogumų kirpyklai. O valstijos įstatymas nusako, jog turi būt kiekvienam plaukų kirpimo krėslui po 12 ketvirtainių pėdų erdvės, kad turi būt karštas ir šaltas vanduo, pakankamai šviežio oro (ventilation) ir išvietė. Vienok šioj kirpykloj nesimato nieko panašaus, apart to, kad krėsle sėdi sulieseęs žmogelis ir krapštinėja sau panages. Reiškia, vienas iš tų pačių įnamių yra ir plaukų kirpėjas. Ir jei vienur įstatymai yra privalomi, tai kitur praeinama užsimerkus. Ir taip aš apsižvalgęs, o mano kaimynas apsikeitęs keliais žodžiais su jojo pažįstamu, išėjome pro tas pačias duris, kurios ir vėl tapo užrakintos mudviem išėjus.

Saulutė jau buvo gerokai pažengusi link vakarų, net atrodė kaip ir pradėjusi rausti. Tačiau šis gražus klonis ir kalnai dar taip ir skendo toj saulės berybėj auksu jūroj. Visur buvo matytis besiganančių gyvulių kaimenės sužaliavusiose pievose. Ūkininkai dirba, purena savasias dirvas pavasario sėjai plieniniais "žirgais". Net ir gaidys ir tas storojasi, triūsiasi dirvoj, išsivedęs pulką savo pačių ir išdidingai jas kamandavoja, o protarpiais dar ir palinksmina savąja giesme. Žodžiu sakant, visur, kur tik akys pažvelgia, visur pavasariškas gyvumas, linksmumas, tik tą didelį namą su akmenyj iškaltu užrašu "Ranson Home" gaubia koks tai nežinomas, bet jaučiamas liūdnas slėgimas. Mudu, susėdę į autvežimį, pasileidome atgal link miesto, link namų su nupuolusiu ūpu ir prislėgta siela. Mano kaimynas tik sunkiai atsiduso taip, kad rodos, jis būtų grįžęs nuo kapų, atsisveikinęs savo brangų, mylimą draugą jau paskutinį kartą prie jojo atviro kapo.

— Tai matai, drauge, ką žmogus užgyvena ir ką sulaukia senatvėje! Kas žino, gal ir man ir tau gali prisieiti savo senas dienas šioje, ar panašioje vietoje. Baisu net ir pamislyti! — užbaigė susijaudinęs.

— O ką gali žinoti? — atsiliepiau.— Nieks nežino savo ateities likimo,— nežinom ir mes. Man verčiau sutikti staigią mirtį, negu pakliūti senatvėj į šitokią vietą. Tiesa, kad tokios įstaigos ne tik reikalingos, bet ir būtinos, ir be jų nebūt galima apsieiti. Juk per visą šalį tokių benamių senelių yra šimtai tūkstančių ir jiems reikalinga prieglauda, priežiūra, juk žmogus ne gyvulys, ir ne visi jie savo jaunystėje buvo kokie sūnūs palaidūnai, latrai, kaip kad daugelis laikosi tokios apie juos nuomonės. Netenka abejoti, kad vienas-kitas randasi tarpe šių nelaimingųjų senelių ir tokiais keliais atėjusių, bet bus gal tik iš viso keli. Bet ar tai dėlei to turi juos taip pažeminančiai traktuoti, it kokius prasikaltėlius užrakintomis durimis? Ar gi jie kokie kriminalistai ir rengiasi kur bėgti? Nuo savo tokio likimo jau jie niekur negali pabėgti. Jų likimas, jų dienos jau išspręsta, tai kodėl nesuteikti jiems jaukias, malonias sąlygas nors pačiame gyvenimo saulėleidyje. Juk jų gyvenimo taurė jau išgerta iki dugno ir viskas kas dar yra likę, tai tik tie keli malonūs pavasario saulutės spinduliai pasidžiaugti gal jau paskutinį pavasarį. Bet įstaigos ponas užveizda ir to jiems neleidžia. O jie didžiumoj darbo žmonės, dirbo naudingus visuomenei darbus ir samdytojams krovė turtus, bet patys štai ką užsipelnė, sulaukę senatvės: benamių, valkatų vardą. Argi prie teisingesnės tvarkos taip būtų? Ne. Jie turėtų būt užlaikomi kur kas geriau ir padoriau, o ne kaip kokios visuomeniškos išmatos. Politikieriai neturėtų naudoti tokias įstaigas savo naudai, savo kišeniui. Juk ši ir visos kitos įstaigos yra užlaikomos visuomenės sumokėtais pinigais. Bet taip nėra.

— Man, drauge, atrodo, kad Simanas gyvas iš čia neišeis, — gal norėdamas mano ilgą kalbą pertraukti, vėl prabilo Juozas apie Simaną. — Perdaug susirgęs — kalbėjo toliau.

— Jei ir išeis, tai vistiek jo dienos jau trumpos; jau saulutė jam baigiasi leistis. *)

Ir taip besikalbant, bematant už pasisukimo kalnas uždengė tą kažkaip liūdnumo apgaubtą didelį namą.

Ir jei skaistus pavasario rytas ir buvo sužavėjęs mano sielą ir pakėlęs kiek prislėgtos krūtinės ūpą, tai popietis viską nustelbė, sudarkė taip, kad rodos ir vėl tik ūkanos visur gaubia; ir vėl sunkumas spaudžia krūtinę, vėl mintys klajoklės nardo klaikumose, kad ir kalbai mes mažai galėjome surasti parvažiuodami žodžių.

— Ačiu už pavežiojimą, — išlipdamas iš autvežimo tarė Juozas, ir atsiduses tęsė. — Vargšas Simanas... Sudie.— ir greitai dingo už gatvės kampo, o aš ir vėl prie durų savo nykios pirkelės, niekaip negalėdamas išmesti iš savo vaizduotės tą Gyvųjų Kapinyną.

*) Simanas mirė 1954 m. rugpiūčio 1 d.

Hart, Mich.

Bedarbių skaičius padaugėjo

Jau bus apie trys savaitės (šiandien 3 d. gruodžio) kaip didžiuma darbininkų atleista iš Stoukley kenavimo dirbtuvės, kuomet didžiuma obuolių kaipo košė suvaryta į kenus. Reiškia, tie darbininkai paleisti iš darbo iki ateinančios 1955 metų vasaros.

Laike intensyvaus ir skubaus toje dirbtuvėje darbo buvo darbininkuose nepasitenkinimo, ypač tarpe moterų, kur naktinėje pamainoje net pietums skirtas pusvalandis buvo tankiai iki pusės sutrumpinamas. Tai vis paseka darbininkų neorganizuotumo.

Gruodžio 1 d. vakare pasigerinimui darbininkams ir didesniam išsigarsinimui, kompanija buvo surengus savo darbininkams vaišes: su užkandžiais, stipresniais gėrimais ir muzika. Dalyvių buvo gal apie 45-50 žmonių. Po tokių vaišių, kurios tęsėsi gal iki 2-trai valandai nakti, kai-kurie dalyviu ant rytojaus sunvargę jautėsi.

Medinių bliūdų dirbtuvėlė nedirba, nors atvežta pora trokvežimių storų rąstų.

Siuvykla—vyriškų ir moteriškų kelnių gamykla—dirba neblogiausia, tik algos žemos. Prie dirbtuvės durų iškaba (nuolatinė) sako: Reikalingos moterys elektrikinių siuvamų mašinų operuotojos. Vienok, kada ateina darbo ieškotojos, tai gauna atsakymą: Darbininkių nereikia. Ten beveik išimtinai dirba moterys.

—:—

Ilgai tęsusis gražus, nešaltas oras, dabar staiga pusėtinai atvėso. Šiandien pradėjo byrėti iš dausų snieginės kruopos, nežinia, ar tikroji ziema artinasi ar gamta tik baikauja. Kiek pirmeliau, pereito sekmadienio vėlai vakare buvo subiurės oras, naktį pasnigo tik truputį, bet tas sniegas sutirpo lyginai, kaip tas sapnas.

—:—

Sužinojau, kad F. Žukas su žmona persikėlė gyventi iš Ludingtono į Pentwaterį, o Petras ir Marytė Smalsčiai iš Detroito nusikraustė į Ludingtoną, į dd. Žukų namą. Velinu jiems smagiai ir linksmai gyventi naujose vietose.

Gavau užkvietimą dalyvauti draugų L. Prascikos ir V. Andriulio pagerbimui pobuvyje, bet susidėjusios aplinkybės ir kelionės tolis neleidžia būti ten ir sykių su šimtais kitų pareikšti savo nuoširdžią pagarbą tiem dviem nenuilstantiem darbuotojam už taiką, progresą ir šviesesnį, laimingesnį gyvenimą dirbančiajai visuomenei.

Hartietis

Chicagos Žinios

Mirė Antanas Matelis

Gruodžio 3 d., ketvirtą valandą po piet mirė Antanas Matelis, sirgęs penkis metus. Kūnas buvo pašarvotas Bukausko šermeninėje, 10821 S. Michigan Ave. Laidotuvės įvyko antradienį, gruod. 7 dieną. Kaip 10-tą val. ryto buvo išlydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Velionis Antanas Matelis buvo Jack Gordon, Andriulių žento dėdė.

Giminės, draugai ir pažįstami dalyvavo šermenyse ir atidavė paskutinį patarnavimą velioniui Antanui Matelui ir išreiškė užuojautą likusiems būdesyje.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Rockford, Ill.

Šis tas iš mūsų padangės

Lapkričio 2 d. balsavime piliečiai užgyrė reikalaujamą paskolą gerinimui miesto įrengimų Paskola reikalauta virš $3 milijonų. Didžiuma balsavo už. Priešingų balsų buvo mažai. Kaikurie dabar bėdavoja, kad mokesčiai už turimas nuosavybes žymiai padidės.

Kiti sako: tie pinigai paimti iš bankų ir juos naudos apmokėjimui įrengimų ir dirbantiems bus darbų visokio amato darbninkams.

Mirė senas lietuvis

Lapkričio 27 d. mirė V. Ramanauskas, sulaukęs 82 metų amžiaus. Palaidotas lapkričio 30 d. Laidotuvėmis rūpinosi Lietuvių Piliečių Klubas.

Velionis prie klubo prigulėjo per daugelį metų. Giminių čia, Amerikoj, jokių neturėjo. Gimęs Marijampolės apskrityje ir pribuvo į Ameriką 1900 m., į Sheboygan, Wis. Vėliau persikėlė į Rockfordą, kur išgyveno 42 metus.

Laidotuvėse nebuvo daug puošiančių gėlių. Bukietas gėlių nuo klubo ir dar du vaintkai nuo draugų ir draugių. Išrodė puošniai ir tinkamai.

Paprastai čia šermenyse apie karstą būna daug, kad rodos linksta grindys nuo to daugumo gėlų. Išrodo, ateityje mirusio karstą kai puoš mažiau vainikų, bus svarbiau.

Apeigos Ramanauskui nuo Klubiečių buvo laisvos—tinkamos. Šermeninėje vienas iš klubo pakalbėjo. Ant kapinių taip pat ir po tam užkvietė visus laidotuvių dalyvius į Lietuvių Kultūros Klubą vaišėms

Taigi velionio Ramanausko yra geras pavyzdis mums, kad prigulėti prie draugijų, klubų ar organizacijų yra svarbu.

Rep.

Hartford, Conn.

A.L.D.L.D. 68 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 13 d. Gruodžio, pradžia 7:30 val. vak., Namo Bendrovės svetainėje, 155 Hungerford St. Visi nariai privalote dalyvauti, nes šis susirinkimas bus metinis. Turėsime išrinkti naują valdybą kitiem metaam. Taipgi yra atsiųstos knygos. Galėsite pasiimti. Taipgi išgirsite raportą iš pračjusio parengimo ir t.t.

A. K.

Baltimore, Md.

A.L.D.L.D. 25 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, gruodžio 11 d., pradžia 2-rą val. po pietų, Workmans salėje, 2507 E. Madison St.

Šis susirinkimas bus metinis. Bus renkama sekantiems metams valdyba ir yra kitų svarbių reikalų. Kviečiame visus narius dalyvauti. Gausite naują knygą **Amerikos Prezidentai,** taipgi bus patiektas raportas iš 6-os Apskrities konferencijos, kuri įvyko lapkričio 21 d. Svarbu nariams dalyvauti šiame susirinkime ir kviečiame tuos, kurie dar nepriguliite, ateiti ir įstoti į Literatūros draugiją.

Valdyba.

Rumford, Me.

Karas pasibaigė

Pas mus karas prieš laukinius gyventojus, tai yra, medžioklinis sezonas, pasibaigė. Karas buvo baisus. Nukentėjo: apie 40,000 stirnų, pora šimtų meškų, keli tūkstančiai voverių ir mažesniųjų žvėrelių. Prie to tenka pridėti farmerių teliukus, veršiukus, vieną arklį, vieną karvę ir eilę žmonių; pastarųjų, rodosi, apie 12 buvo nušauta, o apie 35 sužeisti—vieni mirtinai, kiti visam amžiui padaryti invalidais. Tai mūsų civilizacijos vaisiai.

Visokie sportai ir tie, kurie turi užtenkamai valgyti ir gerti, atvažiuoja iš New Yorko, New Jersey, Pennsylvanijos ir kitų valstijų, užsimoka 15 dolerių valstybei ir išleidžia šimtus dolerių pragyvenimui, na, tai ir medžioja.

—:—

Šiaip, visuomeniškas mūsų veikimas yra apmiręs. Kurios draugijos ką nors rengia, parengimai esti skysti. Nėra jokio kultūrinio veikimo. Būdavo seniau rengiame visokius parengimus, blaivus, su programomis, lenktyniuojame vieni su kitais Dabar visa tai išnyko, nes visi yra atsidavę Bachuso dievaičio parapijonai; visi maukia, kiek kuriam sveikata leidžia. Kiti tai daro ir nuo daktaro pasislėpdami.

—:—

Mirtis mumyse turi gerą piūtį. Šiemet jau apie 10 mūsų tautiečių pasišalino iš gyvųjų tarpo. Štai neseniai per vieną mėnesį mirė bent trys: Adomas Barzdelis (Berison), L. Baltrušaitis ir Ona Buivydienė (Baywood). O kiek turime kandidatų?! Kai mirtis siautėja, tai turime didelį mišinį šeimose: našlių ir našlelių, kai kurie jų "jaunuoliai," jau pasiekę 70 metelių...

Rumfordietis

(Dėkodami gerb. Rumfordiečiui už korespondenciją, atsiprašome, kad galą jos nutraukėme; mes manome, neverta apie tai laikraštin dėti, —**Red.**)

Worcester, Mass.

Aido Choras Rengia Užbaigimą Metų Prieš Kalėdas

Pabaigai metų artinantis visi stengiasi pažvelgti atgal, patikrinti kiek suspėta nuveikti taip skubiai prabėgusiu metų laikotarpiu. Galvoja ar nesueikvotas, ar vertingai sunaudotas brangus jau negrįžtantis laikas. O kad nepraleisti tuščiai jau mažai likusio laiko, tai Aido Choras, rengia, bendram užbaigimui metų **BALIŲ.** Įvyks sekmadienį, gruodžio-Dec. 19 d., Lietuvių Salėje, 29 Endicott St.

Aido Choras pateiks dainų programą, vadovybėje Jono Dirvelio. Kviečiame ir prašome Worcesterio ir Apylinkės meno mylėtojus skaitlingai dalyvauti šiame aidiečių rengiamame baliuje. Pradžia 5 val. popiet.

—:—

A.L.D.L.D. 155 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio-Dec. 13 d., prasidės 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje, 29 Endicott St. Visos narės malonėkite dalyvauti, nes turime daug reikalų aptarimui ir bus rinkimas valdybos ateinantiem metam.

A. W.

Antano Metelionio Knyga
"Apie Dievus ir Žmones"

Smagu, kad Metelionio knygos prenumeratų rinkimas eina gana gerai. Tačiau jau laikas suskubti ir baigti tą darbą. Norime baigti prenumeratų rinkimą su naujais metais. Iki sausio 10 dienos visų knygą užsisakiusiųjų vardai turi būti priduoti spaustuvei. Taigi, gruodžio mėnesiu reikia skubiai rinkti prenumeratas ir baigti rinkimą paskirtu laiku.

Kurių dar niekas nepakalbino užsiprenumeruoti tą knygą, tie užsisakykite patys. Prenumeratas siųskite Autoriui arba Laisvės įstaigai.

Knyga galėtų būti gatava pradžioje vasario mėnesio, jei suskubtume prenumeratų rinkimu. Tą darbą žymiai gali pagreitinti asmenys patys užsisakydami knygą. Kaina tik $1.00. Be atidėliojimo prisiųskite doleruką ir savo vardą ir antrašą.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Atstatomiems iš darbo reikalauja atmokėti sutartą mokestį

American Safety Razor firmos darbininkai gruodžio 8-tą savo pikietą buvo perkėlę iš Brooklyno į New Yorką ant Madison Ave. Jie pikietavo tos firmos raštinę. Nešamuose plakatuose ir dalinamuose lapeliuose parodė visuomenei, jog jie reikalauja sumokėti darbininkams buvusią suderėtą atstatymo iš darbo mokestį.

Firma savo fabriką iškrausto į pietines valstijas. Apie 840 vyrų ir moterų netenka darbo.

Unija jau seniau numatė, kad šapą kraustys. Tad dėjo visas pastangas sulaikyti nuo iškraustymo. Tuo pat sykiu darė žygius mažinti darbininkams skriaudą, jeigu nepavyks sulaikyti nuo iškraustymo. Griežtai pareikalavo atstatymo iš darbo mokesties. Jei firma nesutiktų, pagrąsino streiku.

United Electrical (UE) unijos tie žygiai buvo daromi dar praėjusį pavasarį. Firmos fabrikai pietuose dar nebuvo gatavi pradėti darbą. Firma pabijojo, kad jei čia darbininkai sustreikuos jai neturint prigaminto prekių perviršiaus, kitos firmos gali paimti dalį jos marketų (rinkų). Ypatingai tas grėsė rudenį, kai žmonės skustuvėlių, skustuvų, mechaniškų cigaretėms degtuvų, šepečių perka pirm švenčių kaip dovanas.

Tais visais sumetimais firma pažadėjo unijai, jog dar kelis mėnesius leis didesnei daliai darbininkų padirbėti, kad tuo tarpu dalis jų galėtų susiieškoti kitus darbus. Ir prižadėjo sumokėti atstatymo mokestį. Tų mokesčių būtų susidaręs apie milijonas dolerių. Darbininkams būtų buvusi didelė parama. Firma išgali, darosi po daug milijonų pelno.

Per keletą savaičių po susiderėjimo su unija firma leido darbą visais garais. Prisidarė prekių. Kai prisidarė gana, darbininkus pradėjo atstatinėti be mokėjimo pažadėtos mokesties, sulaužė rugpiūčio mėnesį duotą pažadą. Darbininkai atsakė streiku. Masiniais pikietais prie šapos Brooklyne ir dabar ant Madison Ave. nori parodyti visuomenei firmos padarytą darbininkams skriaudą ir apgavystę.

Išdirbusieji net po 25 iki 50 metų išmetami iš darbo be cento atpildo. Tokia tai "laisvosios pramonės" padėka darbininkams. Tai jų rūšies kalėdinė dovana.

T-as

Teatruose

"Deep in My Heart" rodo Radio City Music Hall

Šis pavadinimas nėra vuščias— filmas yra vienu iš nedaugelio šiais laikais matomų tokių, kuriuose ištikro yra jautrus širdingumas ir kurjuose niekas nenužudomas.

Vaizduoja jauną muziką Sigmund Romberg (vaidina Jose Ferrer) ir 1911 laikotarpį, kai jis bando prasisiekti į muzikos žvaigždžių pasaulį. Biznio ištroškę asmenys jį ragina kurti menkos vertės balades, tokias, apie kurias lietuviai sakytų: "kad ir velnioniškai, bile kitoniškai." Rombergas nori kurti tokią muziką, kuri paliestų liaudies jausmų stygas, būtų jai suprantama, jos pamylėtą ir liktųsi nemirštama.

Tos muzikos pastangos pavaizduojamos pastatyme scenų iš kelių jo operečių. Sykiu su tuo pavaizduojamį ir kiti to laiko paskilbusių aktorių ir teatrininkų charakteriai. Vienoje tokių rolių (pirmu kartu filme) vaidina Helen Traubel, kuri apleido Metropolitan Operą kai jos viršininkai jai uždraudė dainuoti kitur. Shuberto rolėje—Walter Pidgeon. Taipgi vaidina Tamara Tumanova, Merle Oberon, Doc Avedon ir grupė kitų gerų aktorių.

Greta jautrios muzikos, dalnų yra gausių ir švarių juokų.

Apart filmo, teatre vaidinami šaunūs šventiškieji spektakliai.

Tūkstantinės minios susirinko pagerbti Marcantonio

Gruodžio 7-tos vakarą newyorkiečiai buvo surengę mitingą velionio Vito Marcantonio atminčiai, pagarbai ir paraųjinimui to darbo, kurį tas ugningasis kongresmanas dirbo darbo žmonių ir šalies gerovei.

Velionis Marcantonijus kovingai gynė daugiausia išnaudojamų, skriaudžiamų žmonių reikalus. Dėl to jisai buvo žinomas ne vien tiktai New Yorke, bet ir tolimuose kraštuose. Atskridimas iš Puerto Rico tos valstybės senatoriaus Gilberto Concepcion de Gracia rodo, kaip aukštai buvo vertinamas Marcantonijus ir tenai.

Pareiškęs velioniui pagarbą, jo šeimai ir kitiems artimiesiems užuojautą, svečias senatorius ragino palaikyti velionio atmintį gyva kovomis "už laisvę, teisėtumą ir žmoniškumą." Tai tie patys principai, kuriems apginti Marcantonijus įdėjo kožną savo gyvenimo valandą, visą savo energiją.

Buvęs kongresmanas John T. Bernard, dabar gyvenantis Chicagoje, skaitė kongresmanų John A. Blatnik iš Minnesotos ir newyorkiečio Arthur G. Klein pareiškimus.

Vietiniai kalbėtojai, daugumoje, buvo iš New Yorko 18-jo kongresinio distrikto, kuriame Marcantonijus veikė, kuriuos jis atstovavo Kongrese. Jie pasakojo apie Marcantonijaus pagalbą jiems apginti savo namus, apie suteiktas informacijas ir pagalbą ekonominėse ir politinėse problemose.

Kalbėjo senelis istorikas ir taikos judėjimo vadas Dr. W. E. B. DuBois; vietos mokyklų viršininkas Dr Leonard Covello, taipgi daug darbavęsi American Labor Party vadovybėje su Marcantoniju veikėjai Arthur Schutzer ir Harold Medina.

Veik visi kalbėtojai dėkingai atžymėjo tą Marcantonijaus drąsų žygį, kai jis patsai vienas visame Kongrese pasisakė prieš mūsų šalies ėjimą į karą Korėjoje. Jis jau tuomet įspėjo, jog tas karas mums yra ne tiktai gėdingas, bet ir ekonominiai žalingas. Sakė, jog mes jo nelaimėsime. Jo įspėjimas pasitikrino.

Čia taip pat atžymėta tas faktas, kad Marcantonijus visuomet ragino sugyventi su kitokią santvarką turinčiomis valstybėmis, užgyrė koekzistenciją.

Rep.

GAL NEGAUS ŽMONOS POMIRTINĖS

Mokytoja Mrs. Lillie Grodsky buvo aprašiusi iš mokytojų fondo gausimą pomirtinę savo motinai tebebūdama mergina. Kada išėjo už vyro, ji pomirtinės neperrašė.

Mokytoja mirė. Kai vyras kreipėsi pomirtinės, jam išaiškino, jog tiktai rašytas palikimas skaitosi teisėtų. Negelbėjo aiškinimas, jog žmona asmeniškai kalbėdavo, kad jos pomirtinę turėtų būti padalinta pusiau jam ir jos motinai.

Sveikinimas su Naujais Metais

Kad nesunkinti ir be to sunkaus paštininkų našulio, sumaniau per Laisvę pasveikinti savo draugus ir senovinius pažįstamus:

V. A. Paukščius, P. A. F. Pakalniškius; V. Rudaitį, V. E. Sinkevičius, N. F. Pakalniškius, L. Pruseiką, Joniką—šėvrąjį žemaitį; R. E. Mizaras, A. Bimbą, S. Sasną, R. Baraniką, J. Gasiūną, Lillianą, P. N. Buknius, M. Grigą, J. Grybą, D. M. Šolomską, P. Šolomską, St. V—į, V. Taurą, A. Petriką, Kat. Sinko, J. S. Vinikaičius, S. Titanius, W. E. Brazauskus, A. Deikų — ir kitus mano žinotus ir vertinamus prietelius širdingai sveikinu su Naujais Metais ir nauja laime.

JONAS A. BARKUS
— Brooklyno vienuolis

Gruodžio 11-tos vakarą ateikite į banketą!

Šaunus LDS 13-sios kuopos metinis banketas įvyks jau šio šeštadienio vakara (rytoj), gruodžio 11-tą, Liberty Auditorijos patalpose. Vakarienę duos 7 val. Kaina $2. Auditorija randasi prie Atlantic Ave. ir 110 St., Richmond Hill.

Atidėtas tūlas skaičius bilietų ir netikėtiems svečiams. Taigi, bilietų dar bus galima gauti prie durų. Kviečia visus ir prašo nesivėluoti

Rep.

Specialės švenčių programos vaikams

New Yorke ruošiama serija specialių programų vaikams. Jos įvyks Museum of Modern Art patalpose kas dieną 1:30 visu švenčių laikotarpiu, pradedant gruodžio 20-tą, baigiant sausio 2-rą. Tiktai Kalėdų dieną programos nebus.

Programose parodys Disney ir kitų filmų, vaizduojančių įvairių dirbtuvių ir tikrųjų gyvūnėlių veiksmus, taipgi žaislus, žaismes ir pritaikytą muziką.

—:—

Tuo patimi norisi priminti pačių jaunųjų lietuvių ruošiamą vaikams Kalėdų Eglaitę gruodžio 19 d., Liberty Auditorijoje. Jaunos tų programų vedėjos įvykdo įdomių žaismių, dainų, eilių sakymo, į tą viską įtraukdamos pačius mažuosius. Net senimui būna malonu žiūrėti, kai tie mažieji krykštaudami džiaugiasi viskuo.

Pobuvėlis nėra ribotas vien nariams, nors jį rengia LDS angliškai kalbančiųjų kuopa. Kviečia visus atvesti savo ar kitų artimus vaikus. Prašo atnešti po 50c vertės dovanėlę, kad nesiliktų negavusių, kai bus išdalinimas.

Rep.

Kaltina svetimąsias "raganas" už žmoną

James Ricco buvo įleistas pasimatyti su žmona, kuri yra kalėjime kaip suokalbiavusi vyrą nužudyti. Vyras kaltinimui netiki. Kuomet jam pasakė, jog yra užrekorduota jo žmonos pokalbis su Media Rainey ir jos seserimi Mrs. Ann Sabella, vyras vis viena skaito žmoną nekalta. Jis šaukė: "Tai ta ragana Media Dėl ko ta ragana briovėsi į mūsų gyvenimą."

Prokuratūra sako, kad tos ponios tikėjosi gauti $3,000 jo pomirtinės, o teisme išgauti milijoną iš kompanijos, kurios taksikas vyrą suvažinėtų.

SKANDALO ATBALSIS

New Yorko Valstijos Apdraudų Departmentas atėmė Alcor Agentijai leidimą operuoti apdraudų srityje. Agentūra globojo Yonkerso arklių lenktynių darbininkų unijos fondus ir turėjo ryšių su Tommy Lewis, kurio užudymas buvo priežastimi iškėlimo aikštėn viso to skandalo.

Long Island City gyventojas Albert Cannon, 33 metų, sulaikytas teismui po $2,000 kaucijos kaip tvirkintojas 16 metų jaunuolės, kaimynų dukters. Jis yra vedęs ir 3 vaikų tėvas.

HEATHCOTE EMPLOYMENT AGENCY
6 Palmer Ave., Scarsdale, N. Y.
SC. 3-6160 — SC. 3-3033
Greit reikalinga — Porų — $400. Namų ruošos darbininkų—$50 ir aukščiau. Biznio įstaigos. Matykite mus pirma.
(236-245)

TIKRAS
BAKED ENAMEL $59 Complete
AMERICAN AUTO REFINISHERS
105 Madison Ave., Hempstead
Phone Ivanhoe 9-6340
(235-241)

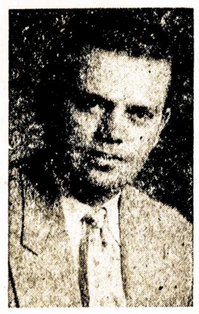

VINCAS SODAITIS PETRAS KAPICKAS
Užlaiko Puikiai Įrengtą
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 4-8174

ST. PETERSBURG, FLA.

MIRUS

JUOZUI KASPARUI

A.L.D.L.D. 45-tos kuopos ir visų jos narių vardu reiškiame giliausą užuojautą jo žmonai, vaikams ir kitiems giminėms bei draugams.

A.L.D.L.D. 45-tos Kp Valdyba

RADIO CITY MUSIC HALL
Showplace of the Nation — Rockefeller Center
"DEEP IN MY HEART"
in Glorious COLOR starring
Naujas grožis ant spalvų ir muzikos per VENGRŲ MELODIJOS meistrą — SIGMUND ROMBERG
Nepraleiskite šios gražios filmos:
"GILIAI MANO ŠIRDYJE"
Su Jose Ferrer — Merle Oberon — Helen Traubel, Tamara Toumanova ir daugeliu kitų žymių žvaigždžių. Su specialc kelėdom STAGE SHOW
"The Nativity"—Far-famed Yuletide pageant.
"King Kringle"—Merry holiday spectacle produced by Leonidoff with the Rockettes, Corps de Ballet, Choral Ensemble and Symphony Orchestra directed by Raymond Paige.

LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS
praneša Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuvių visuomenei, kad

Sausio-January 9 d., 1955 m.

LIBERTY AUDITORIJOJE
110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.

stato naują Andriaus Skripkos komediją

"Prašvilpta Laimė"

Pradžia 3:30 v. po pietų

Įžanga $1.25, įskaitant taksus.

Vaidinime dalyvauja rinktiniai aktoriai: *Alena Brazauskienė, Jonas Rušinskas, Adelė Rainienė, Jonas Lazauskas, Vera Bunkienė ir Mikas Čiaplikas.*

Komedija "Prašvilpta Laimė" vaizduoja išimtinai Amerikos lietuvių gyvenimą; pilna juokingų momentų ir kartu pamokinanti.

Lietuvių Liaudies Teatras, kaip matome, pradės naujuosius, 1955 metus, su įdomiu originaliu spektakliu Prašome visus įsigyti iš anksto tikietus ir sausio 9 dieną būti Liberty Auditorijoje. Tikietai gaunami pas Liaudies, Teatro narius, pas vaidintojus, Liberty Auditorijoj ir Laisvės Administracijoje.

Visus maloniai kviečia

LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS

Brooklyn--Richmond Hill Parengimų Kalendorius

Šeštadienį, Gruodžio - Dec. 11
LDS 13 kuopos banketas 7 val. vak.

Penktadienį, Gruodžio-Dec. 24
Kūčių Vakaras su Programa

Penktadienį Gruodžio - Dec. 31
Laukimas Naujų Metų

Sekmadienį, Sausio-Jan. 9
Vaidinimas—"Prašvilpta Laimė"

Sekmadienį, Sausio-Jan. 23
Aido Choro Koncertas

Sekmadienį, Vasario-Feb. 6
Laisvės Dalininkų Suvažiavimas ir Banketas

Visi aukščiau suminėti parengimai bus
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Hartford, Conn.

L. M. Klubas rengia pobūvį šventės parę. Įvyks sekmadienį, gruodžio (Dec.) 19 d., vieta 707 Hungerford St., prasidės 3 val. po pietų. Klubas duos vaišes nemokamai o vyrai prisidės po $1.00 dėl pasistiprinimo.

Kviečiame visas nares ir vyrus atsilankyti ir užbaigimui senų metų gražioje nuotaikoje pas klubiečius.

Rengėjos
(241-242)

Montello, Mass.

Draugiškas vakaras, pasikalbėjimas Laisvės vajaus reikalais, raportas iš A. T. G. Konferencijos ir paskaita apie sveikatą. Preligentas Dr. J. F. Borisas. Įvyks šeštadienį, gruodžio (Dec.) 18 d., Tautiško Namo žemutinėje salėje. Pradžia 7 val. vakare. Rengia L.L.D. 6-ta kuopa.

Geo. Shimaitis
(241-244)

Sveturgimiams apginti konferencija jau rytoj

Suvažiavimo eiga bus tokia: Sesijų pradžia 10 val. ryto, popietinės sesijos 2 val. Delegato ar svečio registracija visam suvažiavimo laikui $2.

Gruodžio 11-tos vakaro 7 val. masinis banketas. Kaina $3.50.

Gruodžio 12-tą, 12 val., susitikimas su moterimis delegatėmis ir užkandis. Kaina $1.50.

Abiemis dienomis, gruodžio 11 ir 12, sesijos ir visi veiksmai bus Jugoslavų Salėje, 405 W. 41st St., New Yorke, už poros blokų nuo Times Square.

Nek

Prasidėjo darbininkų partijos bazaras

Visų laiku veiks pirmos rūšies restauranas, prieinamomis kainomis.

Bazaras bus Beethoven Hall, 210 E. 5th St, New Yorke.

Gruodžio 10-tą prasidės 6 val. vakaro.

Gruodžio 11 ir 12 dienomis —nuo pietų iki pusiaunakčio.

D-tis

Brooklyne areštuoti 3 jauni vyrai, kaltinami, kad jie išplėšinėjo auto pastatymo mytėrių kasas.

LIETUVIŠKA VĖLIAVA
Šilkinė Arba Rayon—4x6 Colių
Palinksminimui jūsų ir jūsų šeimos per Kalėdas ir jūsų prisiminimui tų, kurie tebėra senoje šalyje. Užsisakykite dabar del greito jums pristatymo — prisiųskite $1.00 už vieną čekiu ar money orderiu.
G. F. MARTIN CO.
520 5th Ave., N. Y. 36

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172